

NOVICE

iz Moravške doline

Maj 2008
Letnik IX
Številka 5

V TEJ ŠTEVILKI LAHKO PREBERETE:

- **Vrtci bodo dražji**
- **Petnajsto prvomajsko srečanje na gradu Tuštanj**
- **Slabše življenjske razmere za čebele**
- **10 let Lesenih rogistov**
- **Franci Cerar, predsednik Društva krajanov Sp. in Zg. Tuštanj**

OBČINA MORAVČE

vabi

**na prireditve v okviru
praznovanja dneva državnosti**

V petek, 20. junija 2008, ob 21. uri, vabi na osrednjo kulturno prireditev v počastitev dneva državnosti v središču Moravč:

V programu bodo sodelovali:

- prof. Ana Marija Javornik Zupanc in Franc Javornik, prvak slovenske opere
- Žiga Dostal
- Vokalna skupina ODA
- Moški pevski zbor Tine Kos
- Pihalna godba
- Otroški pevski zbor pod vodstvom Mojce Malovrh
- Lara Puc
- Nastja Zajc, Nastja Osolnik in Anja Cerar
- Ritmična skupina OŠ pod vodstvom Ane Kokalj
- Ročni možnaristi.

Slavnostni govornik bo župan Martin Rebolj. Po prireditvi bo pred Kulturnim domom igrala skupina Čuki. V primeru slabega vremena bo prireditev pod šotorom.

Vstop bo prost.

• • • • •

V torek, 24. junija ob 19. uri, vabi na koncert narodnozabavne glasbe.

Nastopili bodo ansambli:

- Juhej
- Jodelexpres
- Leteči muzikanti
- Čepon
- Na gas
- Prijatli
- Moravški trio
- Peški trio
- Folklorna skupina Moravški mački

Prireditev bo vodil Marjan Šarec.

Vstopnice bodo v prodaji v Bar Travnar po 6 EUR od 2. junija naprej.

• • • • •

V sredo, 25. junija 2008 bo od 9. ure dalje potekal nogometni turnir v Malem nogometu na nogometnem igrišču v Moravčah.

Sodelovalo bo več ekip.

Prisrčno vabljeni na prireditev ob dnevu državnosti in vse spremljajoče prireditve!

**GRAJSKI KULTURNI VEČERI NA
GRADU TUŠTANJ 2008**

Program prireditev:

Petek 6.6.2008 ob 18,00 Zaključni **koncert osnovnošolskih zborov Moravče** z gosti **Sobota 14.6.2008** ob 20.30 **Koncert mešanega zbora Misterium** iz Kranja. Predstavili se bodo z gorenjskimi narodnimi pesmimi v priredbi sodobnih skladateljev

Petek 20.6.2008 ob 20.30 uri **koncert Dalmatinske glasbe**. Sodelujejo Klapa Lavanda, Stiški kvartet, Tamburaši Vrhpolje. V primeru slabega vremena bo koncert v nedeljo 22. 6. 2008 ob isti uri.

Petek 4.7.2008 ob 20.30 uri **Koncert najboljših opernih zborov**. Gostuje Operni zbor iz Ljubljane. Na sporedu zbor sužnjev iz opere Nabuko, Zbor ciganov iz opere Trubadur ter drugi popularni zbori. V primeru slabega vremena bo koncert v nedeljo 6.6.2008 ob isti uri.

Sobota 30.8.2008 ob 20 uri **koncert Grajskega okteta z gosti**.

Vse dodatne informacije po tel.059925354, mobi 041 841 080 ali na elektronski naslov [pirnat.peter@gmail.com](mailto:pirnmat.peter@gmail.com)

Prisrčno vabljeni!

**Kulturno umetniško društvo Vrhpolje prireja,
v atriju gradu Tuštanj,**

v petek 20. junija 2008 ob 20.30 uri,

VEČER DALMATINSKE GLASBE.

Tamburaškemu orkerstru Vrhpolje se bodo pridružili še:

- **klapa Lavanda,**
- **klapa Mali grad ter**
- **Stiški kvartet.**

Vstopnice v predprodaji od 5.6.2008 v gostišču Rok v Krtini. V primeru slabega vremena se prireditev prestavi na 22.6.2008.

Društvo izgnancev Domžale

7. junija gremo v Mostec

Obveščamo vas, da Krajevna organizacija Društva izgnancev Slovenije Domžale v soboto, 7. junija organizira brezplačni avtobusni prevoz na prireditev ob dnevu izgnancev. Avtobusa bosta iz Moravče oz. Krašnje odpeljala ob 9. uri ter ustavljala na vseh avtobusnih postajah do Domžal, od koder bo odhod obeh avtobusov ob 9.30. uri. Vabimo člane in tudi vse ostale, ki se želijo udeležiti slovesnosti z bogatim kulturnim in družabnim programom, da se nam pridružijo.

Nasvidenje na prireditvi ob dnevu izgnancev - 7. junija ob 11. uri v Mostecu.

Spoštovane bralke in bralci!

Pred vami je nova številka vašega in našega glasila. Trudimo se, da bi vam pripravili zanimivo, predvsem pa za lokalne razmere aktualno branje. Trdimo lahko, da se, kljub relativni majhnosti, v občini dogaja veliko stvari na vseh področjih življenja.

K sreči do pomora čebel na Moravškem ni prišlo. Žal pa prihaja do slabšanja življenjskih razmer za čebele, in bojim se, da to pomeni slabše pogoje tudi za človeka in vsa živa bitja. Čas je, da se vsi in vsak posebej zavemo, da se mora nekaj spremeniti. Navsezadnje smo odgovorni za to, kakšno dediščino bomo zapustili našim otrokom in vnukom. Potrebno bo spremeniti vrednote, ki uravnavajo naše obnašanje in pogled na svet. Zagotovo bo treba del družbenega produkta usmeriti v varovanje okolja, zmanjšanje in preprečevanje klimatskih sprememb, razvoj alternativnih virov energije, zmanjševanje porabe energije v prometu in ogrevanju ter hlajenju bivalnih prostorov, itd., itd. Te spremembe porabe bodo zagotovo pomenile velika zvišanja v stroških proizvodov, še posebej pa zahtevale spremenjeni način življenja. Zato pa bodo potrebni tektonski premiki v naših glavah in vrednotah. Potrošniško naravnana družba bo ta globalna vprašanja težko rešila.

Vsakdanje življenje pa bolj zaznamujejo druge besede: tajkunizacija, politizacija, korupcija, referendum. Če malo pomislimo, stoji za vsemi temi pojmi predvsem denar in želja po moči. Nič ni narobe, če je bogastvo pridobljeno z delom in znanjem. Toda trenutno se v državi dogaja močno in hitro razslojevanje. Nekoč nosilni srednji sloj izginja, velik odstotek pa postaja revnih, čeprav so redno zaposleni za poln delovni čas.

Veseli pa nas, da so med nami ljudje, ki so pripravljeni delati zastonj za dobrobit skupnosti. V tej številki se pogovarjamo s Francijem Cerarjem, ki zna in zmore animirati veliko večino sovaščanov, da so organizirali, za naše razmere ogromno, prvomajsko praznovanje. Poskrbeli so za tisoče ljudi, ki so se prišli zabavati in proslavljati. Pomembno je, da se tako zasluženi denar vrača v skupnost. Vaščani obeh Tuštanjev se ob takih velikih akcijah družijo, spoznavajo in krepijo prijateljske odnose. To pa je že del tega o čemer pišem na začetku uvodnika: drugačne vrednote.

Odgovorni urednik

Seznam uradnih ur institucij in organizacij v občini Moravče

KARITAS	prvi in tretji ČET v mes: 17.45 - 18.45
RDEČI KRIŽ Tel: 031/291-564	prvi PON v mes.: 17 - 19
ŽUPNJSKI URAD Tel: 7231-055	PON in PET: 9 - 10; 16 - 18
OBČINA MORAVČE Tel: 7321-044; 7231-035	PON: 8 - 12; 13 - 15 SRE: 8 - 12; 13 - 17 PET: 8 - 13
BANKA Tel: 7231-017	PON- PET: 8 - 11; 14.30 - 18
POŠTA Tel: 7296-510	PON- PET: 8 - 9.30; 10 - 15.30; 16 - 18 SOB: 8 - 12
POLICIJSKA PISARNA	PON: 16 - 18, PET: 8 - 10 zad. NED v mes: 8 - 10
KNJIŽNICA Tel: 7231-359	PON, ČET: 14 - 19 TOR: 11 - 16
GASILSKA ZVEZA MORAVČE Tel: 7231-234	24-urna dežurna služba na tel 112
Zavod za gozdove, revir Moravče Tel: 7231-040, 041/657-223	TOR 7 - 11
Info oddaja o občini na ATV	SRE 20.00 ČET 21.00
LEKARNA Tel: 7232-780	PON: 12 - 19 TOR, SRE, PET: 7.30 - 14 ČET: 13 - 19 prva SOB. v mes.: 8 - 12
ZDRAVSTVENI DOM	
AMB. SPL. MED. Tel: 7231-008	PON in ČET: 13 - 19, sprejem do 18 TOR, SRE in PET: 7 - 13
AMB. ZA OTROKE IN MLADINO Tel: 7232-943 tel. patron. sl.: 7232-944	PON: 13 - 19 SRE: 7 - 10.30 amb. za bolne; 10.30 - 13 posvet PET: 7 - 8 amb; 8 - 11 sistem.; 11 - 13 amb
DIAG. LAB.	PON: 13 - 18, TOR: 9 - 12 SRE, PET: 7 - 12
ZOBNA AMB. Tel: 7231-150	PON, ČET: 13 - 19.30 TOR, SRE, PET: 7 - 13.30
ZOBNA AMB ZA OTROKE Tel: 7232-750	PON, SRE: 7 - 14 TOR, ČET: 13 - 19 PET: 7 - 13.30

Naslednja številka izide 4. julija 2008. Vaše prispevke pričakujemo do 18. junija 2008.

Novice iz Moravske doline maj 2008, Letnik IX, Številka 5.

Novice iz Moravske doline je informativno glasilo občine Moravče, ki je tudi izdajateljica. Izhaja predvidoma desetkrat letno in ga prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno. Sedež in naslov uredništva: Občina Moravče, Trg svobode 4, 1251 Moravče, tel 7231229.

Izdajateljski svet: Martin Rebolj (predsednik), Franc Kmetič, Roman Cerar, Stanislav Ravnika, Roman Novak, Janez Vidic.

E-poštni naslov moravske.novice@moravce.si. Odgovorni urednik: Edo Veselko, namestnica odgovornega urednika: Vojka Rebolj.

Uredniški odbor: Marko Kladnik, Edo Veselko, Tanja Ravnika, Maja Hren, Janez Virk, Vojka Rebolj, Nevenka Marolt, Jana Konček Cigula, Nada Mlinarič. Novice iz Moravske doline so vpisane v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo RS pod zaporedno številko 374. Priprava za tisk: Studio L.A. Andrej Lombar s.p.. Tisk: Tiskarna Januš. Naklada 1550 izvodov.

Spoštovane občanke in občani!

V tej številki vas seznanjam, kako poteka izvrševanje zgo-daj letos sprejetega občinskega proračuna. Tudi rezultati na novo odkritega vira pitne vode so dobri.

Zaradi potrebe po zagotovitvi zadostne količine pitne vode v občini Moravče smo lani začeli z izdelavo vrtine VČM-I med Moravčami in Sotesko. Vrtalna dela so potekala med 9. in 15. oktobrom 2007, ko je rudarski inšpektor, iz do sedaj še nepojasnjenih razlogov, ustavil delo. Po razjasnitvi vseh nejasnosti z rudarsko inšpekcijo smo ponovno zavrtali v tla 28. februarja 2008 in vrtalna dela končali 5. aprila. Vrtina je očiščena in do 250 m zacevljena ter zacementirana, prvih 30 m s cevmi premera 244 mm, v nadaljevanju do globine 250 m s cevmi 216 mm, odsek od 250 do 350 m (produktivni) pa je zacevjen z jeklenimi slotiranimi filtri premera 114 mm. Cementiranje do globine 250 m je potrebno zaradi preprečitve zatekanja površinskih voda v vodonosne plasti. Geološko poročilo, ki je izdelano za potrebe pridobitve vodnega dovoljenja in določitve vodovarstvenih območij, navaja, da predstavlja celoten sklop miocenskih sedimentov do globine 250 m zaradi svojih fizikalnih karakteristik nepropusten pokrov vodonosnih karbonatnih sedimentov, ki nastopajo pod njim. Dolomit, v katerega je zavrtano zadnjih 100 m predstavlja izdaten subarteški vodonosnik z razpoklinsko poroznostjo. Črpalni preizkus, ki je potekal med 15. aprilom in 14. majem je pokazal, da se vodonosnik širi bočno v vse smeri v taki meri, da 30-dnevno črpanje ni doseglo njegovih nepropustnih mej, kar je z vidika uporabe vodonosnika zelo ugodno. Napajanje in obnavljanje vodonosnika se odvija na severnem in južnem delu moravške kadunje, kjer zajeti karbonatni sedimenti izdajajo. Iz vrtine bo možno črpati na sekundo 5 l neoporečne vode, ki je zaradi debelega prekritja z nepropustnimi sedimenti skoraj idealno zaščitena pred vplivi s površine in torej tudi pred možnimi onesnaženji. Temperatura vode se med črpanjem ni spremenila in znaša 11 stopinj C. Po pridobitvi dokončne analize vode, geološkega in tehničnega poročila vrtine, bo potrebno pridobiti dovoljenje za rabo vode s strani ministrstva za okolje in prostor ter vrtino vključiti v vodovodni sistem Moravče. Ta pridobitev bo občini omogočila realizacijo ideje, da bi začela v prihodnjih letih napajati iz vodovodnega sistema Moravče (vrtina Ples) celotno južno pobočje občine od Ušenišča do Velike vasi.

V zadnjih dveh mesecih je na novo položena vodovodna cev od odcepa za Dunaj (Češnjice) do Podkraja v dolžini 850 m. V naslednjih tednih bomo na tem odseku na novo povezavo priključili črpališče pod Češnjicami in na novo zgradili vodovodno povezavo v smeri proti novemu naselju v Češnjicah. S tem bo omogočena izključitev salonitnih cevi, ki so vgrajene v starih vodovodih. Po končanih delih bodo izvajalci začeli z gradnjo vodovoda na Limbarski gori – tretja faza. Poleg tega intenzivno poteka obnova vodovoda na odseku rekonstrukcije državne ceste skozi Moravče. Celotna investicija gre v breme občine. Prav tako smo ob izgradnji parkirišč pri OŠ obnovili del vodovoda, ki povezuje Moravče z vodohramom Pogled. V teh dneh

poteka tudi sanacija vodohrama na Pogledu, kar povzroča občasne motnje z vodooskrbo. Končana bo v roku enega meseca. Za rekonstrukcijo četrte faze vodovoda v novih Stegnah čakamo soglasje ministrstva za začetek investicije.

Obnova ceste skozi Moravče poteka v skladu s projekti. Na zahtevo občine Moravče bo vsa meteorna kanalizacija, ki poteka po državni cesti, zgrajena tako, da jo bo mogoče kasneje pri obnovi občinskih cest popolnoma ločiti od fekalne kanalizacije, kajti ogromne količine meteornih voda povzročajo težave pri obratovanju čistilne naprave. Na DRSC smo naslovili tudi zahtevo, naj bodo prehodi za pešce ustrezno označeni s postavitvijo opozorilnih tabel in svetlobnih teles. Prva rekonstrukcija občinskih cest se je pričela s cesto Hrastnik – Globočica. V teh dneh bomo nadaljevali s cesto Hrastnik – Lavrinc, naslednja bo Pretrž – Križate, Vojni dol in naprej po razporedu. Za ceste Zalog pri Kresnicah, Kovačija in Gora pri Pečah čakamo soglasje ministrstva za začetek investicije.

Izgradnja druge faze prometne ureditve pri OŠ Jurija Vege Moravče bo ob ugodnem vremenu končana v dveh do treh tednih.

Letos je društveno dogajanje v naši občini izredno jubilejno obarvano. Društvu krajanov Limbarska gora je marca uspešno proslavilo prireditve Po 20. nagelj. V Društvu Zg. in sp. Tuštanj so izredno uspešno pripravili 15. prvi maj. Desetletnico so praznovali v Društvu rokodelcev Moravške doline. V maju praznuje PGD Velika vas 80. obletnico svojega delovanja. Tudi v naslednjih mesecih se bo jubilejno praznovanje še nadaljevalo. Iskreno se zahvaljujem in čestitam vsem prizadevnim članom društev.

Martin Rebolj, župan

Pred nami je največji slovenski praznik. Ob dnevu državnosti vas vabim na osrednjo slovesno prireditev, ki bo v središču Moravč. Vabim vas tudi na vse spremljajoče prireditve, namenjene praznovanju. Vsem občankam in občanom iskreno čestitam ob dnevu državnosti!

Stane Ravnikar Podžupan občine Moravče

V sredo 23. 04. 2008 je bila na zahtevo nekaterih svetnikov sklicana 15. izredna seja občinskega sveta Občine Moravče. Edina točka dnevnega reda je bila Obravnava in sprejem sklepa o soglasju z razlogi ki jih je navedel župan Občine Moravče v zahtevi za presojo ustavnosti 9. člena Odloka o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter o urejanju pokopališč v občini Moravče, ki ga je vložil na ustavno sodišče RS. Po polemični razpravi je bil predlagani sklep, kljub nasprotovanju nekaterih svetnikov, o soglasju z razlogi večinsko sprejet. Večina svetnikov je podprla županov predlog ker menimo, da v primeru ko zadeva ni popolnoma jasna, povprašamo za mnenje pristojno inštitucijo.

V nedeljo 27. aprila je bila vsakoletna spominska svečanost v Češnjicah pri Moravčah. OZZB za vrednote NOB je, v sodelovanju z občino Moravče, pripravil osrednjo svečano proslavo s kulturnim programom. Prisotnih je bilo mnogo občank in občanov ter mladih, ki negujejo in spoštujejo spomin na našo težko in slavno preteklost. Prisotnih je bilo mnogo borčevskih praporov v čast in počastitev našim padlim krajanom. Ugotovimo lahko, da je udeležba na takih prireditvah vsako leto bolj množična. Velika večina občank in občanov se vse bolj zaveda pomena NOB in tega, da je to temelj današnje samostojne države. So posamezni primeri, ko nekateri poskušajo spreminjati zgodovinsko resnico, da bi tako zmanjšali sramoto izdaje lastnega naroda. Glavni akterji in povzročitelji nesrečnih povojnih dogodkov pa so zapustili zapeljano ljudstvo in zbežali v tujino, od koder so še mnoga povojna

leta rovarili proti naši domovini in še sedaj trdijo, da državljanska vojna za njih še ni končana. Trditve, da, so le branili svoje premoženje in se borili za vero ne držijo. V aprilu leta 1945 je bil že popolnoma jasen poraz fašističnih in nacističnih sil, vendar so krvoločni domači izdajalci izvršili nagnusni zločin nad zavednimi Slovenci, čeprav so se poraza zavedali. Vsi, ki želijo danes spreminjati zgodovino, se morajo zavedati, da so dogodki, ki so se zgodili po vojni posledica dogodkov, ki so se dogajali med vojno in predvsem, da sta glavna krivca vsega, nacizem in fašizem, ki sta poskušala iztrebiti slovenski narod. Vzdušje med udeleženci proslave je jasno kazalo, da se bomo teh slovesnosti udeleževali v vedno večjem številu, kajti spomini na takšne trenutke, ki so se zgodili v naši zgodovini ne smejo biti nikoli pozabljeni. Posebno vzdušje na proslavah pa je, ko zaigra harmonika in zadoni partizanska pesem, ki je spremljala naše borbe tudi v času najhujših preizkušenj, ko se na licih prisotnih utrne marsikatera solza ob spominu na mladost.

Praznovali smo tudi prvi maj največji delavski praznik. To je praznik, ki v zaostrenih socialnih razmerah zopet pridobiva na pomenu. Priče smo težkemu položaju delavcev in upokoјencev. Nekatera vodstva podjetij se ukvarjajo predvsem z lastninjenjem ali likvidacijami podjetij, dobiček podjetij namenjajo za menedžerske odkupe v škodo delavcev ali za visoke odpravnine likvidacijskih upraviteljev. Vidimo kako nekateri pridobivajo na lahek način ogromno bogastvo, med tem ko se večini standard poslabšuje. Kljub velikim obljubam aktualne oblasti o preglednem lastninjenju in zmanjševanju korupcije pa smo priče dogodkom, ki se ne bi smeli dogajati. Nepravilnosti pri gradnji bolnišnic, cest, predorov in drugi so kričeči primeri ropanja državnega premoženja – skupnega, žal pa v večini primerov, ne dočakamo sodnega epiloga. Mislim, da je čas, da delodajalci upoštevajo nedavno izraženo mnenje predsednika o pravičnejši delitvi ustvarjenih dobrin. Čas je, da aktualna oblast izpolni obljube o lepšem in perspektivnem življenju za delavce in upokoјence. Vprašanje je le, kdaj se bo to v resnici zgodilo.

Pri županu na jutranji kavi

(Najprej priznamo, da smo morali priti dvakrat. Za nekaj vprašanj je moral g. župan odgovore preveriti v svojih službah).

G. župan, že kar v treh zadnjih številkah MN politična stranka NSi protestira proti najemu igrišč za moravške nogometaše od moravškega župnišča. Še predvsem vam oporekajo višino najemnine in gospodarnost takega postopka. Menda problem ni tako enostaven in ima široko zaledje, tako bi občani res radi vedeli, za kaj gre?

Problem res ni enostaven, še posebej,

če se izrablja za ustvarjanje politične napetosti in nestrpnosti v občini. Zato sem vam hvaležen za to vprašanje, ker je potrebno to občanom pojasniti. Poskušal bom navesti le dejstva:

1. Številke 100 mio SIT, ki naj bi jih namenili za nogometno igrišče, v občinskem arhivu ni najti. Pač pa so tam navedene naslednje številke o sredstvih namenjenih za posamezne naslove športa:
SMUČARSKI SKOKI
Športni skakalno rekreacijski center
7,310.000 sit
Skakalnice - projekti, oprema

4,490.000 sit

SKUPAJ: 11,800.000 SIT
PLANINCI – planinski dom
11,418.000 SIT
NOGOMET - nogometno igrišče
Moravče..3,337.000 SIT

Navedeno so gola dejstva. Torej je daleč največ proračunskega denarja za šport šlo za smučarske skoke in planince.

2. Problem najemnine igrišča za nogomet ni od letos, pač pa od lani. Tedaj je bila zahtevana najemnina **3.398,00 evrov** mesečno. Na to nisem pristal. Končno je bila dogovorjena številka **600,00 evrov** mesečno, kar zneso 7.200,00 evrov

letno. Prejšnji mesec pa sem dobil podatke o enakem primeru iz Ljubljane, kjer salezijansko župnišče na Rakovniku Nogometnemu klubu Krim oddaja nogometno igrišče z garderobami vred za **100 evrov letno!** Tej številki nisem mogel verjeti, ko so mi jo povedali, toda dali so mi kopijo pogodbe, ki vam jo pokažem.

3. Tudi očitek, da se je nogometno igrišče selilo na to, sedanjo lokacijo, kljub temu da se je vedelo, da gre za zemljišče v postopku denacionalizacije, ni korekten, da se naslavlja name. V času, ko se je to dogajalo, jaz še nisem bil niti občinski svetnik, pač pa so bili občinski svetniki, z vsemi možnostmi, da ukrepajo gospodje, ki mi to očitajo danes.

Hkrati z oprekanjem zagotovitve igrišča za nogometaše vam oporekajo tudi, da nepravilno delite sredstva, namenjena za šport v občini in sicer predvsem na škodo smučarjev skakalcev!

Pri sredstvih so stvari povsem pregledne. Pri tem župan ne sodeluje, pač pa imamo, v skladu z zakonodajo sprejet Pravidnik, za kandidiranje za sredstva je vsako leto objavljen razpis, sredstva pa nato razdeli posebej imenovana komisija, ki nima nobene druge pristojnosti, kot da upošteva prijave na razpis in Pravidnik. O tem se vodijo zapisi, vsakdo se lahko na razdelitev pritoži, nato pa se z vsemi kandidati sklene pogodbe za odobrena sredstva. Kdor prejme denar iz proračuna, mora program izvesti tako, kot je zanj kandidiral. Na izračune doslej nismo dobili nobenih pripomb, zato me čudijo pripombe politične stranke. To ni političen problem. Moram pa še povedati, da društva, ki prejmejo denar, kar v nekaj primerih ne izvedejo programa tako, kot so kandidirali. V bodoče bo občinska uprava na to bolj pozorna.

Kaže, da se torej vse vrti okoli ene in iste teme, kako priti do sredstev iz proračuna občine za zasebni žep.

Drži, vendar občina Moravče pri tem ni izjema. To je stanje »tranzicije«, prehoda iz družbenega sistema, kjer ni bilo privatne lastnine, preko prehodnega obdobja, to je tranzicije v »bolj pravičen družbeni red«. Ker nekdanje skupne lastnine ni več, si poskušajo posamezniki (in posamezne združbe) tisto, kar je bilo prej »družbena lastnina« prisvojiti.

Kako pa je to mogoče, saj je bila zakonodaja o lastninjenju družbenega premoženja uveljavljena že pred več kot 10 leti?

To drži, drži pa tudi, da je občina Moravče novoustanovljena občina. Vse lastniške dokumentacije so se vedno vodile v Domžalah, kjer je bila občina do l.1995. Z novo občino Moravče se je delo zastavilo na novo, ni bilo nobene tradicije in znanja. Delitev premoženja bivše občine Domžale je bila sprejeta šele 24.12.1997, to je skoraj tri leta po ustanovitvi novih občin. Ne dotlej in ne tedaj in ne kasneje pa ni nihče v občini zastavil evidence stvarnega premoženja – lastnine občine Moravče. Občina Moravče do pred kratkim ni imela niti svojega (obveznega) arhiva. Če bi imeli svojo lastnino evidentirano, ne bi prihajalo do problemov, ki jih trenutno imamo in jih bomo zaradi tega imeli še več.

Kako torej, da pa ste to dejstvo vi ugotovili?

Priznam, da skorajda naključno. Res je sicer, da ko je l. 2006 nastopila delo nova direktorica ga. Zaviršek, me je opozorila na povsem neurejeno stanje in povedala, da bo težko vse uredila s tako malo ljudmi, kot jih ima na razpolago. Delavcev v upravi je že itak komaj dovolj za normalno, tekoče delo, tu pa je potrebno nekaj let dela, za vzpostavitev zakonitega stanja. Žal je ga.Zaviršek že po enem letu odšla na ugodnejše delovno mesto. Pri izbiri njene naslednice pa nisem imel srečne roke.

Kaj lahko sedaj storite in ali ste že kaj ukrenili?

Naloga (in pristojnost) župana je le, da najde primerne ljudi za delo. To pa je izredno težko. Sreča je, da imamo nekaj res sposobnih delavcev v občinski upravi, a dejstvo ostaja, kako opraviti nestorjeno za nazaj. Najprej smo za-

stavili delo na vzpostavitvi **evidence premoženja in nepremičnega premoženja občine Moravče.** Začenjamo od začetka, stanje je: 24.12.1997 – Pogodba o združitvi z občino Domžale. Naj navedem samo en primer, pa bo verjetno takoj vsakomur razumljivo. **Od 935 zemljišč (parcelnih števil), kot jih je v navedeni pogodbi l. 1997 napisanih na občino Domžale v Zemljiški knjigi, jih je trenutno vpisanih na občino Moravče le 116. torej jih je 819 vpisanih še vedno na občino Domžale!** To je nepredstavljivo. To pa so le zemljišča, ki so bila vpisana na občino Domžale. Poleg teh nam pripada še kar nekaj zemljišč, ki so bile (in so še) vpisane na razne nekdanje interesne skupnosti i.p. Ni čudno, da se nam je zgodil primer »nakupa trgovine TUŠ«. A so, žal, še drugi primeri.

In kaj sem ukrenil?

Nasloniti se moramo in najeti zunanje sodelavce, kar sem že storil. Doslej so izdelali osnovne evidence občinske lastnine, sedaj pa se ukvarjajo s problematiko dvomljivih lastništev. Posebno pa sem ponosen, da smo uspeli pridobiti pregledno **karto vseh zemljišč v občini Moravče.** Gre za letalski posnetek občine, na njem pa so vrisane prav vse parcelne številke. To je enkratna ideja in prva taka občinska karta v Sloveniji, tako so vsaj zatrdili na Geodetskem zavodu Slovenije, kjer so karto izdelali v merilu 1: 5.000. Karto bomo za nekaj dni postavili na ogled v atrij Kulturnega doma, kjer si jo bodo (in svoja zemljišča) lahko ogledali zainteresirani občani.

Sicer bom pa, upam, o nadaljnjem urejanju, v interesu mnogih lastnikov zemljišč v občini, v kratkem povedal še nove informacije.

Hvala za res izčrpen pogovor.

Z g. županom se je pogovarjal Janez Virk

OBVESTILO STARŠEM NOVOROJENČKOV

Zaradi varstva osebnih podatkov, ki ga ureja Zakon o varstvu osebnih podatkov (Uradni list št. 94/2007) Občina ne sme več brez dovoljenja občanov pridobivati podatkov o tem, kdaj in v kateri družini se je rodil otrok ter pošiljati čestitk in daril na naslov staršev novorojenca. Zato prosimo bodoče starše, ki bodo želeli dobiti darilo Občine Moravče, da z ustreznim dopisom oziroma vlogo obvestijo občino o rojstvu otroka. Starši novorojenih otrok lahko zaprosijo za naslednje darilo: Moj prvi album. Za dodatne informacije se lahko obrnete na tel. št. 723-10-98 ga. Barbara Baša.

Poročilo s 15. in 16. seje občinskega sveta

VRTCI BODO DRAŽJI

Najprej se je seveda zgodila 15. seja, ki je bila izredna. Na zahtevo Ustavnega sodišča so se morali svetniki odločiti ali soglašajo z navedbami župana, ki je zahteval presojo 9. člena Odloka o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter o urejanju pokopališč. Ta člen namreč ureja le cerkveni obred, to je postopek in način pokopa za pokojnike-kristjane, ne pa tudi pokopa za druge verske skupnosti in civilnega pokopa. Večina je, kljub nekaterim nasprotnim mnenjem, soglašala z navedbami župana.

Na 16. redni seji so svetniki najprej odločali o povečanju ekonomskih cen za vrtec. Inflacija je tudi na tem področju naredila svoje in cene ne pokrivajo stroškov. Po uskladitvi mnenj med občino in šolo je župan predlagal povišanje cen za 8 odstotkov, tako da bo nova ekonomska cena za 1. starostno skupino znašala 405,42 EUR, za drugo pa 305,07 EUR. Nekoliko je presenetilo stališče nekaterih opozicijskih svetnikov, ki so zagovarjali višje 10 odstotno povečanje in pri tem menili, da gre za predvolilno potezo pozicije. Zanimiva je struktura stroškov. Stroški dela predstavljajo kar 70 do 77 odstotkov cene, medtem ko vsi drugi (prevoz, prehrana zaposlenih, materialni in naterialni stroški ter živila) le 23 do 30 odstotkov.

Svetniki so potrdili še spremembo Investicijske programa za razširitev in sanacijo obstoječe deponije Dob (brez finančnih posledic), obravnavali kategorizacijo občinskih cest is sprejeli predlog Odloka o pogojih, merilih in postopkih za podeljevanje in prenehanje koncesije za opravljanje javne službe pomoč družini domu.

Precej živahna je bila razprava, ko so sprejemali spremembe odloka o prostorskih in ureditvenih pogojih. Spremembe so namreč potrebne zaradi gradnje doma za starejše občane. Svetniki so se odločili, da bodo predlog sprememb in dopolnitev PUP javno razgrnili in dali občanom možnost dajanja pripomb, mnenj in predlogov. Javna razgrnitev bo izvedena na oddelku za okolje in prostor na občini in bo trajala od 26.5. do 26.6 tega leta.

Na koncu seje je župan podal precej dolgo in dokaj zapleteno mnenje odvetniške pisarne Grilj & Strmole, ki se nanaša na kupoprodajo trgovine TUŠ in posledično tudi bifeja, ki se nahaja ob trgovini. Ob sklepanju pogodbe je prišlo do nepravilne opredelitve predmeta pogodbe. Občina je kupovala celotno trgovino, zaradi napake pa jo je dobila le 79 odstotkov, saj je bilo zmotno mišljenje, da preostalih 21 odstotkov zavzema bife. Le-ta namreč leži na drugi parcelni številki in pravzaprav s trgovino nima nič skupnega. Občina je takoj, ko se je ugotovilo, da predmet pogodbe ni pravilno opredeljen, izvedla vrsto aktivnosti, da bi se lahko vknjižila v zemljiško knjigo do celotne trgovine. TUŠ nepremičnine, d.o.o. kot prodajalec soglašja z zahtevami občine. Za podpis je pripravljen aneks k prodajni pogodbi, s katerim se pravilno opredeli predmet pogodbe (trgovina v celoti) ter na novo definira zemljiškoknjžno dovolilo. Zato bo potrebno tudi razdreti pogodbo o prodaji bifeja in najprej urediti vpis resničnega lastnika bifeja v zemljiško knjigo.

EV

**Ekološko zavedni
Moravčani**

Pretekle sobotne dneve je v Občini Moravče potekala čistilna akcija. Ob aprilskemu vremenu je preko 150 udeležencev, članov društev, klubov in občanov ter učencev osnovne šole, ob okoliških poteh, vodotokih, cestah in drugih predelih iz narave pobralo večje količine smeti. Za pripravljenost k bolj čistemu okolju se želimo zahvaliti članom Lovske družine, gasilcem, ribičem, društvu Krajanov Tuštanj, Javoršica in Limbarska gora, Turističnemu društvu, Klubu Natura ter učencem Osnovne šole.

Poskrbimo, da bo Občina Moravče čista in urejena, ne le v spomladanskem času ampak, skozi celo leto.

Zavedati se je potrebno, da nismo dobili narave v uporabo od prednikov, ampak smo jo dobili v čuvanje za naše vnuke!

Vsem prisrčna hvala !

Občinska uprava

**Narava je za kratek čas
lažje zadihala**

V Društvu krajanov Limbarska gora smo za 12. aprila predvideli vsakoletno čistilno akcijo in o tem obvestili vse krajanje. Po občinskih navodilih pa smo jo morali prestaviti za teden kasneje in tako je žal, nastalo nekaj zmede. Nekateri so se v akcijo podali že prej, nekateri kasneje, kar pa niti ne igra pomembne vloge. Važno je predvsem to, da so sodelovali in pokazali pozitiven odnos in skrb do narave in okolja v katerem vsi skupaj živimo.

Naravo v predelu z Limbarske gore proti Moravčam smo osvobodili različnih odpadkov, ki ne sodijo vanjo in jih nabrali za kar celo traktorsko prikolico. Upamo, da bo naš trud vsaj nekaj časa viden in se bo v zavesti brezvestnih onesnaževalcev kaj spremenilo.

V DK Limbarska gora se najlepše zahvaljujemo vsem, ki se zavedajo, da je narava naša skupna skrb in so se odzvali njenemu in našemu vabilu.

Za DK Limbarska gora:
Francka Toman

JAVNI RAZPIS OBČINE MORAVČE

Na podlagi 10. člena Zakona o Športu (Uradni list RS, št. 22/98), 7. točke Nacionalnega programa športa v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 24/00, 31/00), Pravilnika za sofinanciranje športa v Občini Moravčej (Uradni vestnik Občine Moravčej, št. 03/08), Letnega programa športa Občine Moravče v letu 2008 (Uradni vestnik Občine Moravčej, št. 03/08) župan Občine Moravče objavlja

JAVNI RAZPIS ZA SOFINANCIRANJE ŠPORTA V OBČINI MORAVČE ZA LETO 2008

Predmet javnega razpisa

So programi športa v javnem interesu, kot so, na osnovi Zakona o športu (v nadaljevanju ZSpo) in Nacionalnega programa športa opredeljeni v Letnem programu športa v javnem interesu občine Moravče za leto 2008.

Pogoji, ki jih morajo izpolnjevati prijavitelji na javni razpis

Na javni razpis se lahko prijavijo izvajalci programov športa, navedeni v 8.členu ZSpo, ki izpolnjujejo še naslednje pogoje:

- da imajo sedež in dejavnost v občini Moravče
- da zagotavljajo kontinuiteto svoje dejavnosti skozi daljše časovno obdobje
- da razpolagajo z ustreznim strokovnim kadrom
- da imajo zagotovljen prostor za redno tedensko vadbo v okviru občine Moravče

Obdobje za izvedbo in porabo dodeljenih sredstev

Prijavljeni programi morajo biti realizirani v letu 2008, dodeljena sredstva pa morajo biti porabljena v proračunskem letu 2008.

Rok in način prijave

1. Prijava na razpis mora biti izdelana izključno na obrazcih, ki so sestavni del razpisne dokumentacije. Prijava mora vsebovati vse zahtevane priloge oz. dokazila, ki so navedena v razpisnih obrazcih.
2. Razpisno dokumentacijo s priloženimi obrazci lahko dobite na spletni strani Občine Moravče www.moravce.si ali v občinski upravi Občine Moravče pri Barbari Baša, Trg svobode 4, 1251 Moravče, v času uradnih ur, od dneva objave javnega razpisa do izteka roka za oddajo prijave.
3. Rok za oddajo prijave na javni razpis je **14.6.2008**.
4. Prijave z izpolnjenimi obrazci pošljite na naslov: Občina Moravče, Trg svobode 4, 1251 Moravče, v zaprti kuverti s pripisom »JAVNI RAZPIS – PROGRAM ŠPORTA ZA LETO 2008– NE ODPIRAJ«.
5. Z vlagatelji, katerim bodo odobrena sredstva za sofinanciranje programov na področju športa, bodo sklenjene pogodbe o sofinanciranju programov.
6. Dodatne informacije v zvezi z razpisom lahko izvajalci letnega programa športa dobijo na Občini Moravče, pri Barbari Baša, tel.: 01/723 10 98, e-mail: obcina.moravce@siol.net

Višina sredstev, ki so na razpolago za predmet javnega razpisa, je 20.320,00 EUR.

Merila in kriteriji, po katerih se bo posamezni projekt ocenjeval, so sestavni del razpisne dokumentacije.

V primeru, ko je na razpis prijavljenih več izvajalcev programov, kot je na razpolago proračunskih sredstev, Občinska uprava Občine Moravče določi prioriteto za vrednotenje programov v skladu s potrebami in interesi lokalne skupnosti.

Vloge, ki ne izpolnjujejo pogojev za finančna sredstva, se izločijo.

Komisija pregleda predloge, prispele na razpis. Če ugotovi, da predlog ni popoln, pozove predlagatelja, da ga v roku osmih dni dopolni.

Nepopolne vloge, ki jih predlagatelj v roku ni dopolnil se s sklepom zavrnejo.

Odpiranje ponudb bo 19.junija 2008. O izidu javnega razpisa bodo prijavitelji obveščeni najkasneje v roku 30 dni od datuma odpiranja ponudb.

Dodeljena sredstva morajo biti porabljena do 31.12.2008.

Opozorilo:

Upoštevajo se samo prijave, ki bodo poslani v zahtevanem roku. Po preteku roka za prijavo se nepravčasno posredovane prijave vrnejo pošiljatelju!

Številka: 430-0057/2008

Datum: 30.5.2008

Martin Rebolj, l.r.
Župan

V Moravčah ponovno deluje picerija

Od nedelje, 18. maja dalje picerija pri Jurku ponovno deluje. Še več: nudijo malice, dnevno juho, testenine, jedi z žara, sestavljene solate, sladice, sladoled. Izberete lahko jedi po naročilu, ob nedeljah pa nudijo kosila, za večje skupine po naročilu. Novi šef Mitja Vesel, je povedal, da bodo za dobro in hitro postrežbo skrbele tri natarice, kuhar in kuhar - pomočnik. Razen ponedeljkov, imajo od 7. do 22. ure odprto vsak dan, tudi sobote in nedelje.

VR

27. april, dan upora proti okupatorju na Moravškem

Spominska svečanost pri spomeniku nad Češnjicami

Žrtve druge svetovne vojne na Moravškem so bile velike: padli v borbi, živi sežgani, pobiti po bunkerjih, požgane hiše, izseljenci. Veliko domačinov se je vključilo v partizanske enote, pomagali so na terenu z raznimi sabotažnimi akcijami in podporo osvobodilnemu gibanju. Tik pred koncem vojne so bili nad Češnjicami pobiti štirje partizani. Organizator spominske svečanosti na državni praznik, 27. april, dan upora proti okupatorju, je bil OOZB za vrednote NOB Moravče. Prireditev so oblikovali: Pihalna godba Lukovica, MPZDU Moravče pod vodstvom Milana Kokalja, Moški pevski zbor Tine Kos pod vodstvom Mira Capudra, povezovalka Irena Ravnikar, harmonikar Tomaž Av-

belj. Iz OŠ Jurija Vege Moravče pa so se v program vključili izredno skrbno pripravljeni učenci, ki so jih obiskovalci še posebej tople sprejeli. Prisotne je pozdravil predsednik OOZB za vrednote NOB Moravče, Jože Kveder. Slavnostni govornik pa je bil župan občine Morav-

če, g. Martin Rebolj. V svojem govoru je poudaril pomembnost odpora proti nacifašizmu, kajti brez njega »danes na naših tleh ne bi peli Zdravljice in ne bi vihrala naša trobojnica.« Dejal je tudi, da »je preteklost pomembna, a bolj kot preteklost je pomemben današnji čas in prihodnost. Iz zgodovine črpajmo, kar je dobrega, slabosti puščajmo za sabo.«

V tem duhu je izzvenelo tudi popoldansko srečanje obiskovalcev iz domače in sosednjih občin, ki jih je bilo izredno veliko, ob golažu slovenske vojske in ob zvokih ansambla Na gas.

Organizator se vsem obiskovalcem, številnim praporščakom, veteranom vojne za Slovenijo, donatorjem in nastopajočim ter vsem, ki so kakorkoli prispevali k srečanju, najlepše zahvaljuje.

VR

13. prvomajski pohod po MPP

Vremenska napoved za 1. maj ni bila obetavna, pa vendar ni odvrnila 85 pohodnikov od udeležbe na že 12. pohod po moravški planinski poti. Zbrali smo se ob štirih zjutraj pri gradu Tuštanj. Kar hitro smo se ob svetlobi lučk zagrizli v breg poti Murovici. Ko se je začelo daniti, smo ugotovili, da je nebo jasno in da vsaj nekaj ur še ne

bo deževalo. Prvi postanek je bil na Kmetiji Kocijančič, kjer je bil vroč čaj dobrodošel, saj je ogrel tudi roke, pa tudi jeziki pohodnikov so se razvezali. Naslednji, nekoliko daljši postanek je bili pri planinskem domu na Uštah, kjer so pijači gospodinje s Kovačije dodale tudi dišeče domače dobrote. Tudi v najvišje ležečem zaselku v občini, Štancih

lazah, nas je čakala pogrnjena miza zakoncev Kokalj. Pot proti Kandršam je bila manj naporna, saj je vodila navzdol, a počitek na Trati in čaj sta se prilegla. Ko smo dosegli Vrh, so nas dosegle prve kaplje. Pri Tičevih na Tlačnici smo nekoliko »povedrili«, nato pa jo ubrali proti Limbarski gori. Po krajšem počitku smo se odpravili naprej, a tudi dež ni počival. Ko smo mokri prišli do Lukovega mlina, nas je čakala prava gostija domačih dobrot. Pot smo obogatili s kalorijami nadaljevali proti gradu Rožek, nihče od pohodnikov ni protestiral, ker smo obšli Sveti Mohor. Kar veseli smo bili, ko smo ob pol petih popoldne na poti proti Tustanju zaslišali prve zvoke glasbe. Ob malici in prejemu spominskih značk smo skupno pot zaključili.

Ko prehodiš 50 km, čutiš prijetno utrujenost, a vtisi ostanejo, predvsem tisti najlepši. Hvala vsem, ki ste se potrudili, da so res takšni.

Mojca Smrkolj

POLICIJA SVETUJE

V tej rubriki bomo obravnavali najnujnejše ukrepe in aktivnosti, ki so nujno potrebne pri zagotavljanju lastne varnosti in osnovni element samozaščitnega ravnanja slehernega državljana.

Napotki za ravnanje ob udeležbi v prometni nesreči, mednarodno zavarovanje avtomobilske odgovornosti in sistem zelene karte

Rubriko ureja: Marko Kladnik

V zadnji številki našega glasila smo pisali, kako ravnati ob prometni nesreči, ki se pripeti v Sloveniji. O tem, kako ravnati ob prometnih nesrečah, ki jih v R Sloveniji povzročijo tujci oziroma jih utrpijo slovenski državljani v tujini pa pišemo v tej številki.

Kako ravnati v primeru prometne nesreče v R Sloveniji, ki jo povzroči tujec?

V primeru prometne nesreče v R Sloveniji, ki jo povzroči voznik vozila s tujo registrsko oznako je posebej pomembno, da oškodovanec pravilno zapiše vse bistvene podatke o tujem vozniku in motornem vozilu (predvsem ime in priimek voznika, registrska oznaka vozila, tip in znamka vozila, ime zavarovalnice in številka zavarovalne police oziroma zelene karte), ki je udeleženo v prometni nesreči. Priporočljivo je, da se izpolni Evropsko poročilo o prometni nesreči, četudi je bila na kraju prometne nesreče policija.

Oškodovanec mora tudi odvzeti kopijo zelene karte, predvsem v primerih, če gre za vozilo, registrirano v državi, ki ni članica Evropske unije. Če prometno nesrečo povzroči vlečno vozilo s prikolico, je nujno izpisati podatke o zavarovanju za vlečno vozilo oziroma odvzeti kopijo zelene karte tega vozila, saj se škoda krije iz zavarovanja avtomobilske odgovornosti vlečnega vozila.

Oškodovanec vloži odškodninski zahtevek pri Slovenskem zavarovalnem združenju oziroma katerikoli slovenski zavarovalnici, ki glede na sklenjene korespondenčne pogodbe s tujimi zavarovalnicami, njegov odškodninski zahtevek ustrezno obravnava oziroma oškodovanca napoti na pristojno zavarovalnico.

Oškodovanci lahko dobijo informacije o sklenjenih korespondenčnih pogodbah na Slovenskem zavarovalnem združenju, tudi na spletni strani <http://www.zav-zdruzenje.si> in na vseh slovenskih zavarovalnicah, ki izvajajo

zavarovalne posle zavarovanja avtomobilske odgovornosti (Zavarovalnica Triglav, Zavarovalnica Maribor, Adriatic, zavarovalna družba, Slovenica, Zavarovalniška hiša, Zavarovalnica Tilia in Generali zavarovalnica).

Kako ravnati ob prometni nesreči v tujini?

Ko se zgodi prometna nesreča v tujini:

- splošne dolžnosti udeleženca v prometni nesreči so podobne v večini držav, pri nas pa so opredeljene v 122. členu Zakona o varnosti v cestnem prometu;
- če je nastala manjša materialna škoda, si z ostalimi udeleženi izmenjate podatke in izpolnite v celoti evropsko poročilo o prometni nesreči; podatke, ki jih potrebujete, lahko prepisete z zavarovalne police in prometnega dovoljenja;
- zaradi lažje izvedbe nadaljnjih postopkov priporočamo, da v vseh primerih na kraj pokličete policijo,

ki bo opravila ogled (ponekod - na primer v Avstriji, vam za ogled kraja prometne nesreče z manjšo materialno škodo, lahko izstavijo račun) ter vam izdala potrdilo o poškodbi vozila tuje registracije, ki omogoča neoviran prehod državne meje in vrnitev v domovino;

- če od soudeleženi v nesreči ne morete pridobiti podatkov o osebah, vozilu in zavarovanju, zaprosite za podatke policijo (že na kraju, ker so naknadne poizvedbe časovno daljše). Če imate možnost, zabeležite tudi podatke prič in fotografirajte kraj dogodka in poškodovana vozila (koristne so predvsem pri uveljavljanju odškodninskih zahtevkov);
- v primeru suma, da ste prometno nesrečo povzročili vi, vas lahko tuji varnostni organi oziroma policija "zadržijo" v državi, dokler se ne konča postopek za plačilo kazni oziroma postopek pri sodniku.

VARNO NA INTERNETU

V zadnjem času vse pogosteje prihaja do raznih zlorab interneta, zato ne bo odveč nekaj nasvetov in napotkov za varno uporabo interneta brez katerega se že skoraj ne moremo prestavljati našega vsakdanjika.

Pornografska vsebina

Pri uporabi interneta so otroci in mladostniki najbolj ogrožena skupina. Zavedno ali povsem po naključju se lahko srečajo s pornografskimi, pedofilskimi in drugimi nezaželenimi vsebinami. Internet je pravi raj za pedofile, saj jim poleg anonimnosti in skrivanja prave identitete omogoča tudi objavljanje, zbiranje in izmenjavo otroške pornografije prek **elektronske pošte, novičarskih skupin, klepetalnic** in **omrežij za izmenjavo datotek**. Preko interneta lahko pedofili z otrokom vzpostavijo neposredni stik in sčasoma zgradijo trden odnos, temelječ na zaupanju in prijateljstvu, kar lahko kasneje izkoristijo za vzpostavitev fizičnega stika in za zlorabo otrok. Pri svojem početju izkoriščajo otrokove lastnosti, kot so radovednost, zaupljivost in naivnost.

Previdnost pri uporabi spletnih strani in elektronske pošte

Večina uporabnikov pri nakupovanju preko spleta ni pozorna na **aventičnost** obiskane spletne strani. Zavedati se moramo, da lahko napadalci postavijo svoje spletne strani, ki so vizualno zelo podobne legitimnim spletnim stranem podjetij. Pri uporabi interneta je nujno, da si zagotovimo svojo **anonimnost** oziroma da stalno zakrivamo svojo pravo identiteto. V kolikor dostopamo na internet preko javnih dostopnih točk (hotel, kavarna, knjižnica ipd.), moramo paziti, da ne potrdimo možnosti, da bi računalnik shranil naše geslo. Nikoli ne **smemo zaupati identiteti** pošiljatelja elektronske pošte, saj se jo da enostavno ponarediti. Zato moramo biti pozorni na elektronsko pošto ne samo nezna-

nega pošiljatelja, čigar identitete ne poznamo, temveč tudi na pošto znanih pošiljateljev, katerih vsebine in pripombe ne pričakujemo oziroma smo prejeli pošto z nevsakdanjimi vsebinami. Na takšno pošto ne odgovarjamo, je ne pošiljamo naprej, ne poskušamo odjaviti prejemanja, ne odpiramo priponek oziroma povezave ter jo moramo takoj izbrisati.

Po elektronski pošti nikoli ne posredujemo zaupnih osebnih in finančnih podatkov (davčna številka, številka kreditne kartice, uporabniško ime in geslo ipd.), razen če ni sporočilo digitalno podpisano.

Center za razvoj Litija (www.razvoj.si)

Ustanovljena LAS Srce Slovenije

Tudi na našem območju se je konec lanskega leta oblikovala lokalna akcijska skupina (LAS) z imenom Srce Slovenije, ki zajema občine Litija, Šmartno pri Litiji, Dol pri Ljubljani, Moravče, Lukovica in Kamnik. LAS sestavlja 29 ustanovnih članov, ki zastopajo tri ključne sektorje: javni, ekonomski in civilno družbo. V tem času so člani LAS izvolili tudi svoj organ odločanja – razvojni svet, ki ga sestavlja 10 članov ter njegovega predsednika, ki je formalni zastopnik LAS. Občino Moravče v LAS zastopajo trije člani: Brigita Barlič iz Društva podeželskih

žena Moravče, Peter Pirnat z gradu Tuštanj in Mojca Tercelj Otorepec kot predstavnica Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

Saša Ceglar

Izdali smo zloženko Srce Slovenije

Na Centru za razvoj Litija smo izdali novo turistično zloženko Srce Slovenije. Nastala je v okviru mednarodnega projekta Regiomarket. Vsebuje predstavitev turistične ponudbe geografsko zaokroženega območja Srca Slovenije od doline Kamniške Bistrice do Vranskega, vse do Radeč, Mirne, Muljave, Domžal in Komen-

de. Vključuje tudi območje občine Moravče. Opisane so zanimivosti in znamenitosti, saj želimo povezati tisto, kar obstaja na območju. Vzpodbuditi želimo zanimanje za obisk naših krajev. Ponosni smo na zloženko Srce Slovenije, ki je izšla v slovenskem jeziku in treh tujih jezikih: angleščini, nemščini in italijanščini. Vendar pa je ta zloženka le začetek na poti prepoznavnosti našega območja in zanimivosti v Srcu Slovenije!

Adela Ramovš

Trkamo na vrata dediščine

V lanskem letu je Občina Moravče kot

partnerska občina v projektu Trkamo na vrata dediščine uspešno kandidirala za pridobitev evropskih sredstev na razpisu za razvoj regij. Poleg Dola pri Ljubljani, ki je vodilni partner v projektu, vključuje projekt še 8 drugih partnerskih občin – Moravče, Trzin, Domžale, Komenda, Kamnik, Lukovica, Litija in Šmartno pri Litiji.

Mija Jemec

Sklad NVO – priložnost za društva

Na Centru smo društvom oz. NVO iz širšega območja v marcu pomagali pripraviti tri projekte za prijavo na

razpis za donacijo Sklada NVO. Na prvem razpisu sta pridobila sredstva dve društvi iz širšega območja, na področju dela z mladimi in starostniki. V avgustu je predviden ponovni razpis, zato že zdaj pozivamo tudi društva iz območja Moravč, da razmislijo o prijavi. Iz izkušenj je bilo ugotovljeno, da priprava vloge zahteva kar precej časa, zato pozivamo vsa društva, da začnejo razmišljati o pripravi projektov že pred začetkom počitnic. Vsekakor je razpis zelo zanimiv, saj dopušča glede na tematiko zelo veliko raznovrstnost projektov.

Mija Jemec

Učno sprehajalna pot Rača

Z veseljem ugotavljamo, da pot ob Rači postaja čedalje bolj tudi učna in ne le sprehajalna pot. Sodelovanje z Jarino, z.o.o., zadrugo za razvoj podeželja iz Litije, ki je tehnični dan ob Rači za učence druge triade OŠ vključila v svojo ponudbo, je že obrodilo sadove. Prijavili so se štirje oddelki in kljub nagajivemu aprilskemu vremenu smo uspeli sprejeti dva oddelka OŠ Danile Kumar, en oddelek OŠ Hinka Smrekarja in en oddelek domače moravške šole. Do konca šolskega leta pričakujemo še tri oddelke.

Naj na kratko predstavim naš tehnični dan za peti razred devetletne OŠ. Učenci se zberejo v Kraščah pri tabli, ki označuje začetek poti. Ko se razdelijo v skupine in prejmejo delovno gradivo, se odpravijo skozi Krašče, si ogledajo stare hiše, visokodebelni sadovnjak in že jih čaka prva naloga, ko se morajo s svojimi ocenami obsega največjega drevesa, vaške lipe, čim bolj približati izmerjeni vrednosti.

Nato se po prijetni senčni stezici spustijo proti strugi Rače pri Majcetovem mlinu, kjer so pozorni na staro perišče, znamenje ob poti, kozolec in ruševine mlina. Med nadaljevanjem poti imajo priložnost opazovati značilnosti moravškega osamelega krasa, mešani gozd, drevesne vrste, gozdni rob, podrast, poslušati glasove gozda in uživati v naravi. Po delu planinske poti se spustijo znova k strugi Rače in si ogledajo notranje prostore Kiževega mlina, da dobijo predstavo o velikosti mlinskih naprav, kajti delovanja mlinov si ob Rači ni več mogoče ogledati, ker je zob časa naredil svoje.

Po stezici, ki ves čas vodi tik ob Rači, se približalo Mohorjevemu mlinu. Žal moram spet zapisati, da tudi tu ni mogoče videti

vrtečih se mlinskih koles. Nekoliko niže si ogledajo betonsko perišče in poslušajo pripoved o povezanosti ljudi z Račo, o pranju, ki je bilo še pred petdesetimi leti pravi družabni dogodek ob njej.

Učenci se nato potrudijo po strmi »ovčji« stezici do Vidergarjevega poda, kjer ima g. Srečo razstavljene makete mlina žage in stop, ob katerih si učenci lahko dobro predstavljajo njihovo delovanje.

Sledi delo v dveh delavnicah, na Vidergarjevem podu in v »hiši« Mohorjevega mlina, kjer učenci izdelajo čolniček s pogonom na vzmet (elastiko), vodno kolo z lopaticami na »spodnjo vodo«, rešijo problem, kako narediti, da na vodni gladini plavajo kamen, plastelin in les.

Sledi najzabavnejši del dneva: tekmovanje

čolničkov in vodnih koles v betonskem koritu nad mlinom. Pri eni od skupin je bila vnema tolikšna, da je bilo treba zlit vodo iz čevljev. Nekatere čolničke je zaradi »silne hitrosti« uspel ustaviti šele mostiček ali celo šele grablje na koritu. Včasih je bilo zmagovalce res težko določiti in so bili zmagovalci kar vsi ter si razdelili bonbone.

Po izjavah (ki so bile slišati zelo iskreno) učencev in njihovih učiteljic je bil tehnični dan prijeten in uspešen. Tudi fotografije to potrjujejo.

Učence smo zaposlili, skrbeli zanje in jim pomagali: Anica Lebar, Ante Pajk in Dani Jančar. Ga. Jelka Vidergar nas je prijazno podprla s kavo. Prostor za delo sta odstopila Srečo Vidergar in Jože Cerar. Hvala vsem!

Za TD Moravče - Dani Jančar

Slabše življenjske razmere za čebele

Pomori čebel, ki so se dogajali zadnje tedne, tudi v neposredni bližini naše doline, so nas napotili na razgovor k moravškim čebelarjem. Informacije smo poiskali pri Tonetu Ravnikarju iz Zaloga pri Moravčah, ki je trenutno predsednik komisije za zdravje čebel, sicer pa dolgoletni bivši predsednik Čebelarkega društva Moravče. Le-ta ima 43 članov, nekaj je večjih, ki imajo tudi po 80 čebeljih družin, večina pa se ukvarja s po 5 do 20 družinami.

Na srečo, pravi Tone, do sedaj na Moravškem še ni prišlo do večjega pomora čebel, čeprav se pogoji za čebelarjenje neprestano slabšajo. Na to vpliva vrsta vzrokov. Poglejte trenutno stanje. Večina

dolžni o škropljenju obvestiti čebelarje. Žal pa se to v praksi ne dogaja. Nasprotno, pogosto se zgodi, da škropijo celo zjutraj ali dopoldne, ko so čebele najbolj aktivne. To je treba storiti pozno popoldne. Tudi če gre za velike parcele, je možno, danes ko se škropi strojno, opravilo končati do večera. Še posebej je nevarno, če se škropi ob vetrovnem vremenu. Opozarja, da je neustrezna uporaba FFS (fitofarmaceutskih sredstev) nevarna ne le za domače, ampak tudi za divje čebele in čmrlje, ki tudi oprahujejo. Premalo se zavedamo, da so čebele pravzaprav indikatorji čistosti okolja. Jasno je, da če strup mori čebele, zagotovo škodi tudi ljudem in drugim

ČZS svetuje uporabnikom FFS:

- naj škropijo v skladu z dobro kmetijsko prakso (fitofarmaceutski tečaj, testirana škropilnica itd.);
- naj pred načrtovano uporabo FFS natančno preberejo priložena navodila, saj je v njih in tudi na embalaži opozorilo, ali je sredstvo strupeno za čebele;
- naj sredstva uporabljajo v najnižjih priporočenih odmerkih;
- naj uporabljajo za čebele manj nevarne pripravke;
- naj škropijo v večernih urah ali ponoči in v brezvetrju;
- naj se izogibajo prašiv in raje uporabijo pripravke oziroma iz njih narejeno škropilno brozgo ali granulate;
- naj pravočasno obvestijo čebelarja o nameravanem škropljenju s strupenimi ali škodljivimi FFS za čebele.

travnikov je pokošenih, paše je malo in cvetličnega medu skoraj ni več. Priča smo močnim spremembam na klimatskem področju. Suše zelo negativno vplivajo. Preko zime smo izgubili 40% družin. Jeseni ni bilo dovolj paše in čebele so pobirale cvetni prah na koruzi, ki pa je bila tretirana z gauchom (strup), ki se uporablja za razkuževanje koruznega zrnja. Precej škode naredi tudi bolezen varova (zajedavci), ki pa jo zdravimo po kostanjevi paši z mravljično, oktobra pa z oksalno kislino. Takšno zdravljenje pa nima na kvaliteto medu nobenega vpliva, saj sta obe kislini naravni sestavini pridelka.

Drži pa tudi, da se kmetje in vrtničkarji premalo zavedajo možnih posledic škropljenja. Že navodila za uporabo vsebujejo informacijo, če je sredstvo nevarno čebelam. V takem primeru so

bitjem. Pred leti smo skušali organizirati sestanek s kmeti in vrtničkarji, da bi jim razložili, kako in kdaj naj se uporablja FFS. Žal je bilo s strani kmetov premalo

zanimanja in do sestanka ni prišlo.

Tone pove, da s čebelarjenjem ni kakšnega posebnega finančnega učinka. Dober pridelek pomeni 30 do 40 kg na panj, zgodi pa se lahko da tudi samo 5 kg. Trdi, da je Marija Terezija ukinila davek na to dejavnost, danes pa so tisti, ki dosegajo katasterski dohodek čez 200 evrov, obdavčeni tudi na pridelovanje medu. Odkup ni organiziran, cene pa znižuje uvoz iz Kitajske, ki so do 6 krat nižje od domačih. Toda, Tone se ne ukvarja s čebelarjenjem zaradi dobička, temveč iz ljubezni do čebel. Če jih ne bo, tudi plodov ne bo. Nekateri celo napovedujejo črn scenarij: če bodo izumrle čebele, bo šel čez čas za njimi tudi človek.

VE

Petnajsto prvomajsko srečanje na gradu Tuštanj

Oltimerji so poželi veliko zanimanja

Društvo krajanov Spodnji in Zgornji Tuštanj je ponovno odlično organiziralo praznovanje 1. maja. Privlačni dogodki so se vrstili ves dan, tako da vseh niti omeniti na moremo. Vrli planinci so jo izpred gradu mahnili že ob štirih zjutraj. Pohod so opravili ne glede na slabe vremenske razmere. Lažje je bilo tistim, ki so se pred dežjem lahko umaknili pod velike šotore ali nadstreške gospodarskih poslopij. Dopoldne sta popestrila še Pihalna godba Moravče in ansambel Najlepši cvet. Za najmlajše pa je poskrbela Damjana Golavšek.

Zgodaj popoldne so veliko zanimanja poželi oldtimerji, ki so se v velikem številu zbrali že prej pred gostiščem Soklič. Malo starejši smo si z zanimanjem ogledovali stare avtomobile in motorje s katerimi smo se že zdav-

naj vozili in preživeli kak lep trenutek. Po zimzelenih melodijah, ansamblu Nagelj in Pidži country bandu smo prisluhnili pozdravu župana občine Moravče Martinu Rebolju. Poudaril je prislovično delavnost, prijateljski duh, tolerantnost in družabnost, ki prežema krajanje Tuštanj. Tudi občina si prizadeva za ohranitev pristnega in neokrnjenega podeželja. To je tudi pogoj za razvoj turizma na Moravškem.

Pomagali so tudi najmlajši

Ni praznovanja brez plesa

Kljub slabemu vremenu je veliko število obiskovalcev praznovalo še pozno v noč. Zato so poskrbeli ansambel Svetlin, Petra Slapar in Gamsi. Pridni organizatorji pa za to, da niso praznovali lačni in žejni.

Franci Cerar, predsednik Društva krajanov Sp. in Zg. Tuštanj

Praznovanje 1. maja, kjer se zbere nekaj tisoč ljudi, je seveda velik organizacijski zalogaj. Še posebej, če ga organizirajo ljudje, ki to ne delajo poklicno. Društvo krajanov Tuštanja že 7 let vodi njegov predsednik Franci Cerar. Uspešna realizacija letošnjega praznovanja je razlog, da smo ga prosili za razgovor.

G. Cerar, kdaj je bilo društvo ustanovljeno in kdo so njegovi člani?

Društvo je bilo uradno ustanovljeno pred 15. leti, čeprav je delovalo že pred tem. Vso to obdobje je število članov konstantno naraščalo. Danes se lahko pohvalimo, da je od 200 krajanov 150 članov našega društva. Veseli me, da prihajajo člani iz vseh starostnih skupin, od otrok pa vse do najstarejših občanov. Člani bi radi postali tudi ljudje od drugod, vendar je bil občni zbor mnenja, da naj bodo za enkrat člani le krajanjani.

Jasno nam je, da vam verjetno največ energije pobere organizacija praznovanja ob 1. maju. Kaj pa druge aktivnosti?

Vse naše aktivnosti so prav za prav usmerjene v en sam cilj, tj. izboljšanje življenjskih pogojev naših krajanov. V zadnjih petih letih smo za izboljšanje lokalne infrastrukture porabili več kot 50 tisoč evrov. K tem sredstvom je primaknila tudi nekaj občina. V zadnjih letih smo asfaltirali skoraj 10 km vaških cest.

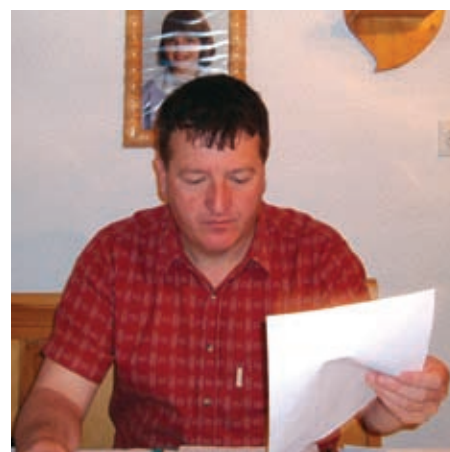
Ali ste se omejili v glavnem na ceste?

Kje pa! Naj samo omenim nekaj pomembnejših zadev. Smo ena najbolj razvitih vasi daleč naokoli kar zadeva požarno varnost. Instalirali smo 19 hidrantov. Da bi lahko zagotovili njihovo brezhibno delovanje, smo zamenjali vodovodno napeljavo s cevmi ustreznega premera. V šali kdo reče, da smo ponoči razsvetljeni kot Las Vegas. Res je, da imamo precej luči, toda z namestitvijo varčnih žarnic smo porabo elektrike celo zmanjšali. Lani smo, na primer, očistili in prebarvali vse električne drogove.

Pa se vrniva k organizaciji vaše največje prireditve. Kako poteka?

Začnemo že najmanj pol leta pred 1. majem in sicer z zelo zahtevnim iskanjem sponzorjev in donatorjev. Brez njih prireditve ne bi mogli izpeljati. Naj mi bo dovoljeno, da se vsem lepo zahvalim. Večina nas podpira vseh 15 let, to pomeni, da so z našo prireditvijo zadovoljni. Veliko je tudi raznih administrativnih del. Potrebno je dobiti kopico dovoljenj.

Prireditveni prostor urejamo najmanj en teden. Dnevno pri tem sodeluje vsaj 50 ljudi. Pred prireditvijo je organiziran za člane, ki bodo delali pri prehrani, poseben seminar kako ravnati z živili. Sanitarna inšpekcija, ki nas je letos obiskala, ni imela pripomb. Z njihovega vidika je bila po tej plati organizacija speljana profesionalno. Delalo je 150 ljudi, od tega 120 članov popolnoma brezplačno. Nekaj kompenzacije je dobilo le 30 članov podeželske mladine iz Moravč. Naj poudarim še enkrat, brez elana in delavnosti članov

ter dobrohotnosti družine Pirnat, ki nam odstopi izjemno okolje gradu, prireditve ne bi bilo.

Vsako leto pripravimo zgibanko, ki jo izdamo v tri tisoč izvodih. K prepoznavnosti prispevajo tudi enotna oblačila tistih, ki na prireditvi delajo.

Po vašem mnenju je bilo na praznovanju blizu 7 tisoč gostov. Kakšen pa je finančni efekt tako velike prireditve?

Menim, da je kar dober. Sicer pa se ves trud naših članov mora nekje poznati. Poudariti moram, da je vse poslovanje vodeno popolnoma transparentno.

In kako ga boste porabili?

Poraba je skrbno načrtovana. Ob pomoči občine bomo asfaltirali dve lokalni cesti. Sicer pa je naša velika želja, da bi si uredili rekreativno središče na Cegenci. Z lastnikom zemljišča imamo najemno pogodbo za približno 7.200 m². Lani smo začeli s sanacijo, letos pa bomo nadaljevali z odvodnjanjem. Radi bi zgradili igrišče za mali nogomet ter poskrbeli za igrala za najmlajše. Teren bo primeren tudi za vaje PGD Vrhpolje in PGD Krašče, ki jih sedaj opravljajo kar na cesti. Naša dolgoročna želja pa so primerni društveni prostori.

Kako pa je poskrbljeno za člane?

Zavedam se, da brez tako zagnanih in delovnih vaščanov ne bi bilo mogoče narediti nič. Določeno zadovoljstvo nam vsem skupaj prinaša napredek obeh vasi. Vozimo se po boljših cestah, imamo visoko požarno varnost, dobro javno razsvetlavo, itd. Organiziramo izlete tistih, ki delajo na prireditvi, otrok, ne pozabimo na naša dekleta, žene in matere. Prav za prav se ves čas nekaj dogaja. Ljudje so zaradi skupnega prostovoljnega dela veliko skupaj, se družijo, dobro poznajo in so seveda tako med seboj tesno povezani.

Tekst in foto EV

Društvo naslednji dan pri pospravljanju odra

Vsaka vas, en voz!

Ste začudeni nad številko 30. Kmečki praznik v Moravčah? Ste morda sodelovali na prvem Kmečkem prazniku? Da, 30 let je že minilo odkar je leta 1978 takratni Aktiv kmečki žena organiziral prvi Kmečki praznik v Moravčah. Tisti, ki se spomnite prvih Kmečkih praznikov, se zagotovo spomnite tudi kaj pomeni naslov tega članka »Vsaka vas, en voz!«. S tem člankom se Društvo podeželske mladine Moravče obrača na vas, bralke in bralci Novic iz Moravške doline da bi ta rek tudi letos, ko mineva že 30 let od prvega Kmečkega praznika v Moravčah, znova oživeli.

Že vrsto let je organizacija Kmečkega praznika v rokah mladih iz Moravč. Vsa leta pa nam pri tem pomagajo tudi članice Društva podeželskih žena. Letos bomo po petih letih ponovno pripravili povorko kmečkih del in običajev. Kar nekaj domačih društev je že obljubilo sodelovanje na povorki. Da pa bi bila povorka še bolj pestra in zanimiva pa naprošamo še vse, ki bi želeli sodelovati na povorki da nam to sporočite na telefon 041/880-267 (Peter), naslov: DPM Moravče, Vegova

7, 1251 Moravče ali na e-mail: dpm.moravce@gmail.com. Veseli bomo tudi vsakega nasveta ali ideje.

Povorka bo tudi letos potekala v spremstvu konjenice, narodnih noš in pihalne godbe. Za njimi pa se bodo zvrstili traktorji z vozovi, na katerih bodo udeleženci povorke predstavljali najrazličnejša kmečka opravila.

Če pa imate čas pobrskati po podstrešju in boste našli kakšno staro

fotografijo iz Kmečkega praznika, pa vas prosimo, da nam to sporočite na telefon 031/395-130 (Nina).

Torej za vse vas, ki ste željni zabave in hkrati tudi obujanja starih običajev, pridružite se povorki na 30. Kmečkem prazniku dne 27.7.2008 ob 14. uri v Moravčah. Vse ostale pa seveda vabimo, da si povorko ogledate.

Nina Jemec

Pionirji PGD Velika vas na državnem tekmovanju

V soboto 17.05.2008 se je za PGD Velika vas pričel velik dan, saj so se tega dne naši pionirji udeležili državnega gasilskega tekmovanja, ki je potekal na Ravnah na Koroškem. Še vsi zaspani, a dobre volje, smo se zbrali na parkirišču pred domom krajanov na Hribu, kjer nas je že čakal avtobus, ki nas je popeljal na Koroško. Ob prihodu na igrišče, kjer je potekalo tekmovanje, nas je prijetno presenetila prisotnost našega župana Martina in njegove žene Vojke, ki sta prišla navijat za naše pionirje. Sedaj se je pričelo zares. Naši pionirji in mentorja so se postavili v dve vrsti in se prijavi na tekmovanje. Sledila je prva vaja z vedrovko. Priprava orodja, postavitev na štartna mesta in pričela se je vaja, ki pa žal ni potekala brez napak. Prva vaja je končana, sledi še štafeta na katero pa je bilo treba kar precej počakati, saj je bilo zelo veliko tekmovalnih ekip. Končno tudi štafeta, naši pionirji so že pripravljene vsak na svojem mestu, sledi strel iz štartne pištoli in spet se je pričelo. Tokrat so se odlično odrezali in osvojili tretji čas štafete, kar je pomenilo 23 mesto od 54 udeleženi ekip. To je odličen in najboljši rezultat v zgodovini obstoja PGD Velika vas.

Iskrene čestitke našim pionirjem za uspeh in nepozaben dan.

Zahvaljujemo se tudi našima mentorjema ter županu Martinu in njegovi ženi Vojki za pomoč in podporo.

10 let Lesenih rogistov

Glasbena skupina, znana po svojih umetelno izdelanih lesenih rogovih, Leseni rogisti, je v soboto, 10. maja, praznovala deseto obletnico svojega dela. Člani prihajajo iz Moravč in Kresnic, od koder je tudi izdelovalec in izumitelj lesenih rogov Jože Setničar. Iz lesenih vej iz različnih vrst lesa, obdelanih in izrezljanih, glasbeniki izvabljajo čudovite zvoke.

V Športni dvorani v Kresnicah se je zbrala množica obiskovalcev, med katerimi so bili tudi posebej povabljeni gostje: podžupan litijske občine Anton Kovič, župan občine Moravče Martin Rebolj, predsednik avstrijske zveze lovskih rogistov Peter Meierhofer in muzikolog mag. Igor Cvetko, ki je bil tudi slavnostni govornik. Ta je v svojem govoru rogistev predstavil po strokovni plati, njihov pomen in izvirnost pa je predstavil že pred nekaj leti na kongresu muzikologov v Falunu na Švedskem.

Jožetu Setničarju so se v teh desetih letih sanje, da bi na preprosta lesena trobila brez tipk skupina zaigrala znano in razpoznavno skladbo podobno kot pihalna godba, uresničile že večkrat. To dokazujejo številni rogovi, različnih oblik, dolžin in uglasitev, ki so popestrili tudi sceno odra. V svojem repertoarju ima skupina veliko znanih skladb, nekaj skladb pa so posebej zanje napisali oz. priredili različni glasbeniki.

Leseni rogisti so pred desetimi leti prvič nastopili ravno v športni dvorani kot gostje ženskega pevskega zbora njihovega kulturnega društva. Tokrat so na svojo svečanost povabili moški pevski zbor iz Polšnika, program pa je popestril tudi planšar Andrej z Velike planine, ki nas je razvedril z »mukanjem« na pastirski rog. Na odru so se s čestitkami zvrstili tudi predstavniki drugih društev in prijatelji rogistov. Že ob prihodu v Kresnice pred športno dvorano smo opazili skupino ljudi, ki so lupili krompir in pripravljali ogromno ponev, na kateri so kasneje sprazžili več kot 20 kg krompirja. Malce ne navadno, vendar za Lesene rogistev znano. To so bili prijatelji iz Društva za priznanje praženega krompirja kot samostojne jedi, s katerimi se rogistev dobro poznajo, saj so reden glasbeni gost na njihovih mednarodnih festivalih praženega krompirja. Poleg praktičnega »mokrega« darila so rogistom podarili štiridnevno gostovanje na festivalu v Tokaju na Madžarskem, kamor so se odpravili 15. maja.

Predstavniki avstrijske zveze lovskih rogistov Peter Meierhofer je rogistom poleg lepega nagovora podaril tudi zlate plakete avstrijske lovske zveze. Poudaril je, da se veseli ponovnega snidenja z njimi,

poleti na Dunaju, kjer bodo nastopili na velikem gala koncertu.

Skupina je iz rok g. Jožeta Gorenc, predsednika ZKD Litija, prejela jubilejno Jerebovo priznanje za dosežke na kulturnem področju. Po slavnostnem koncertu je sledilo druženje ob prigrizku, za dobro razpoloženje pa so poskrbeli neugnani

mladi člani ansambla Juhej.

Jubilejni koncert je posnela tudi nacionalna televizija, v okolici Kresnic pa je naslednji dan televizija posnela še posebno oddajo o Lesenih rogistih. Oddaja bo predvidoma predvajana na TV Slovenija prvo nedeljo v juniju, v oddaji Izvirni.

Božena Groboljšek

Osemdeset let so praznovala naše občanke:

Frančiška Prosenc, Marokova ulica 30
 Marija Gorta, Sp. Javoršica 7
 Frančiška Gostič, Cesta heroja Vasje 16A
 Stanislava Mrčun, Ples 1
 Jamšek Katarina, Negastrn 11

gospa Mrčun Stanislava

Jeretina Marija, Trg svobode 4, je praznovala devetdeseti rojstni dan.

Župan jih je ob njihovih jubilejih obiskal s čestitkami iz vse občine: Da bi bilo njihovo življenje napolnjeno z zadovoljstvom in da bi jim zdravje čim bolj služilo.

Čestitkam se pridružujemo tudi iz uredništva.

gospa Gorta Marija

VR

Komedija »Žalujoči ostali«

Smrt je tisto, česar se vsi bojimo. Mar res? Ali pa se vseeno zgodi, da je včasih novica o smrti komu prikladna? Se kdaj kdo razveseli, ko izve, da je umrl sorodnik? Da nikoli? Ne bo držalo!

Novica o smrti daljnega sorodnika, katerega se v času njegovega življenja sploh ni nikoli spomnil, je nekemu celo prijetna. Kako tudi ne, pokojnik je bil premožen, pravzaprav zelo bogat... Čeprav je bil pokojni v življenju večinoma osamljen, je po smrti njegova hiša kar naenkrat polna globoko užalostčenih najozžjih sorodnikov...

Nušičevo črno obarvano komedijo »Žalujoči ostali« so kot celovečerno igro uprizorili igralci Kulturnega in športnega društva Peče. Premiera je bila 12. 4. 2008 v Pečah, igro pa so ponovili teden kasneje v Kulturnem domu v Moravčah kot zadnjo abonmajsko predstavo te sezone.

Kot že mnogokrat prej so se igralci tudi tokrat dobro izkazali. V nekoliko spremenjeni igralski zasedbi in čeprav nekateri začetniki so bili kos težkemu delu. Igra se namreč od prejšnjih predstav, ki so jih uprizarjali do sedaj, bistveno razlikuje. V njej ni bilo izrazito komičnih prizorov, ki bi iz občinstva izvabljali salve smeha, česar so bili doslej vajeni. Dogajali so se sicer različni zapleti, a je bila tokrat izključno odlična igra vsakega od igralcev tista, ki je dogajanje ves čas držala v prijetni napetosti in vznemirljivem pričakovanju vse do presenetljivega razpleta. Čeprav je bil tekst del nekaterih igralcev zelo obsežen, so ga zmogli kot za šalo. A pri vsem je bilo najbolj razveseljivo, kako so se ti mladi igralci vživeli v igro, z odlično mimiko in govornico telesa so povedali vsaj toliko, kot z besedami. K uspehu predstave je pripomogla tudi odlična scena in rekviziti, pri

čem se je spet pokazala domiselnost igralcev in njihovih sodelavcev.

S tokratno igro so igralci Boštjan Mal, Karla Barlič, Boris Huber, Nuša Mlekuž, Ida Kos, Milena Avbelj, Tomo Kos, Ajda Lalič, Štefan Brvar, Nejc Kokalj in Silvo Kos (šepetalki sta bili Maša Rovaneš in Natalija Jesenšek) ob režiji Nuše Mlekuž dokazali, da zmorejo več in smejo poseči tudi po težjih igratih. Seveda ob podpori svojih domačih in mnogih sodelavcev.

Ko smo odhajali iz dvorane, smo bili sicer vsi veseli in dobre volje, a smo se vendarle vsi zavedali resničnosti in mrzle realnosti. Mnogokrat se podobna zgodba odigra pred našimi očmi. Žal ne na odru, ampak čisto blizu nas, če že ne prav pri nas. Takrat nas želja po hitro pridobljenem imetju zapelje na čudne poti. Pozabimo celo na dostojanstvo in spoštovanje do umrlega...Sram nas bodi!

J. L.

V okviru projekta COMENIUS

GD Izobraževanje in kultura

Program Vseživljenjsko učenje

SKUPINA VARSTVO OKOLJA

Glavna tema naše skupine je ugotavljanje čistosti oziroma onesnaženosti vode v Moravčah. V skupini smo: Robert Koderman, Maruša Šinkovec in Katarina Jamšek. Da bi ugotovili stanje voda pri nas, smo izvedli meritve onesnaženosti vode. Vzorce vode smo vzeli na bajerju Havaji, v ribnikih in v Drtijščici. Po meritvah, ki smo jih opravili v šoli, smo ugotovili, da je onesnaženost voda razmeroma majhna.

Obiskali pa smo tudi čistilno napravo v Moravčah. Ogleдали smo si vse bazene v katerih se očiščuje voda in od zaposlenih na postaji izvedeli več zanimivih stvari, med drugim, da se bo v prihodnjih letih na njo priključil tudi Zalog. Po učinkovitosti je moravska čistilna naprava med podobnimi visoko pri vrhu.

Obiskali smo tudi Termit in tamkajšnji zaposleni so nam prijazno pokazali delovanje čistilne naprave za pesek in kako očistijo odpadno vodo s pomočjo flokulanta, ki povzroči, da se usedline zelo hitro naberejo.

SKUPINA EKOLOGIJA

Na pomladno soboto smo se odpravili na Gradiško jezero, kjer smo opravili intervju z gospodom Marjanom Veselom, predsednikom turističnega društva Lukovica. Povedal nam je, da so jezero zgradili v času gradnje avtoceste Šentjakob – Vransko zaradi poplavljanja Radomlje. Veliko nam je povedal o delovanju jezera, o njegovi gradnji ter tudi o možnostih za razvoj turizma okoli jezera. Potem smo se odpravili na čistilno akcijo. Čeprav na poti okoli jezera stojijo koši, smo ugotovili, da jih je premalo, zlasti na vrhu nasipa, kjer smo našli največ smeti. Na poti okoli jezera smo videli veliko živali, poleg labodov še čaplje in kormorane. V vodi smo opazili tudi žabji mrest in številne ribe, kar pomeni, da je voda razmeroma čista.

V okolici Moravč smo iskali tudi divja odlagališča. Po dolgem iskanju smo našli tri, jih posneli in o njih poročali občini, ki bo zanje poskrbela. V skupini smo Eva Povirk, Tjaša Smrko, Maruša Vesel in Aleksandra Rožič.

Simon Zalar

www.moravce.si

JURIJ VEGA našega časa

Temnolasega Erika, osmošolca, pozna skoraj vsak šolar. Malce plah, zvedavega, nekoliko začudenega pogleda, vzbuja pozornost z »včasih za nas neumnimi« vprašanji. V resnici pa je Erik Langerholc povsem običajen fant, ki v sebi skriva talente – nadarjenost za matematiko, fiziko, kemijo, jezike... pa še za kaj. Rad prebira debele knjige (prebrati Harryja Potterja je zanj »mačji kašelj«), ustvarja in raziskuje na računalniku, mimogrede pa osvoji še kakšno priznanje na tekmovanjih. Letos se je udeležil tekmovanj iz biologije, kemije, zgodovine, fizike, matematike, pri angleščini in nemščini, kjer je osvojil zlato in srebro, pa tekmoval za bralni znački. Prejeti zlato odličje iz matematike in fizike in se uvrstiti na 11. mesto v državi na matematičnem tekmovanju 16. Mesto na fizikalnem, je velik uspeh, da ostalih bronastih in srebrnih priznanj niti ne omenjam.

S čim se ukvarjaš v prostem času?

»Veliko sem zunaj, žogo mečem na koš, surfam po internetu.«

Kako si se pripravljaj na tekmovanja npr. iz matematike in fizike?

»Z učiteljem/učiteljico sem reševal naloge v šoli, dobil sem tudi vaje za domov, da sem jih reševal. V bistvu sem reševal teste iz prejšnjih let.«

Ali porabiš veliko časa za učenje matematike in fizike?

»Ne, pravzaprav se ne učim, samo v šoli dobro poslušam.«

Na katero priznanje si najbolj ponosen?

»Seveda na zlato priznanji iz fizike in matematike.«

Ali ti starši nudijo podporo pri tvojih tekmovanjih?

»Seveda so pripravljeni nuditi podporo in pomoč, a nekatere naloge pri npr. matematiki in fiziki so tako težke, da jih še oni ne znajo.«

Kaj ti pomenijo dosežki, ki si jih letos osvojil?

»Zelo sem ponosen nanje, še posebej na zlata priznanja. Veliko mi pomeni, zaradi zlatih priznanj imam več možnosti za vpis v srednje šole in za Zoisovo stipendijo.«

Se veliko učiš?

»Ne, pred testom dan ali dva, odvisno od predmeta.«

Imaš kaj hobijev?

»Sem tabornik, zdaj začnjam tudi z bowlingom.«

Kaj ti pomeni mesec maj?

»Maj je zelo dober mesec, ker je veliko zabav – imam tudi rojstni dan, letos imam tudi birmo. V maju pa je v šoli veliko testov in spraševanj.«

Kaj si želiš postati, ko odrasteš?

»Zaenkrat še ne vem, imam še dosti časa za razmislek. Vem pa to, da za svoje delo nočem biti slabo plačan.«

Mislím, da bo Erik z matematiko in fiziko še daleč prišel. Če pa potrebujete koga, ki bi namesto vas strl kakšen matematični oreh, ga le poiščite.

Tjaša Zakovšek, 7.a,
ŠOLSKO NOVINARSTVO

Obisk v vrtcu

V vrtec smo aprila povabili na obisk evropsko poslanko go. Ljudmilo Novak, g. župana Martina Rebolj in go. ravnateljico Nušo Puhlin-Schwarzbartl. Gostje so otrokom ob zastavljanju vprašanj predstavili vsak svoj poklic, g. Rebolj delo v naši občini, ga. Novak delovanje v tujini in v naši državi, ravnateljica Puhlin-Schwarzbartl pa delo na OŠ Jurija Vege Moravče. Otroci in vzgojiteljice so pripravili še prijeten kratek kulturni program. Druženje je bilo zelo sproščeno in prijetno.

Ivanka Osolnik-Avbelj

VELIKE MISLI MALIH MRAVLJIC

Kako bi bilo v vrtcu, če ne bi bilo vzgojiteljic:

- Izgubili bi se, če bi šli na sprehod. Ne bi mogli jesti zajtrka in kosila.
- Otroci bi se topli in nikamor ne bi mogli iti, pa še ključev ne bi imeli.
- Žalostni bi bili. Bilo bi hudo, če ne bi bilo vzgojiteljic. Punce bi se prepirale, kdo bi se igral v kotičku dom-družina, pa igrice se ne bi igrali. Ne bi se učili, nič ne bi knjig brali. Prepirali bi se za odejice in si jih vzemali.
- Enim bi bilo zelo dolgčas, zelo bi bili žalostni, ko bi nas mamice v vrtec pripeljale. Ne bi se mogli igrati. Med seboj bi se kregali in se polomili. V vrtcu ne bi bilo lepo. Bil bi dolgčas brez vaju.
- Bilo bi zelo žalostno, ker so vzgojiteljice zelo pridne in veliko ustvarjamo in radi ustvarjamo. Doma nimamo toliko igrac, ker oči in mami bolj obleke za nas kupujeta. Fantje bi se topli. Ne bi imeli kosila. Ne bi vedeli, kdaj moramo robčke prineset.

Otroci so posadili oreh

Posadimo drevo v zemljo, zasadimo vrednote v srce – se glasi geslo, ki je bilo v aprilu rdeča nit dejavnosti v našem vrtcu. Z različnimi dejavnostmi želimo otrokom približati pomen zdravega okolja za ljudi in vsa živa bitja. Že majhni moramo spoznavati temeljne vrednote. Spoštovanje in ljubezen do narave je osnovna vrednota današnjega časa. Drevo nas opominja na naravo in na pomembnost zaščite okolja. Ob dnevu Zemlje smo se na vrtčevskem igrišču zbrali predstavniki širše družbene skupnosti, predstavniki šole in vrtca, učenci in otroci starejših skupin iz vrtca. Že tretje leto na ta dan otroci, ki zapuščajo vrtec in odhajajo v šolo, posadijo drevo. Letos so posadili oreh, ob njem zapeli in zaplesali. Upamo in verjamemo, da bo raslo skupaj z njimi - v prihodnosti in za prihodnost.

J.B.

Taborniki so bili dejavni tudi pozimi

Zimski meseci za izvajanje programa dela Moravških tabornikov niso ovira.

Decembra so pripravili novoletno praznovanje. Mlajši so imeli svojo čajanko, kamor so povabili starše, jim pripravili zabavni program in postregli s piškoti. Program je popestril tudi obisk dobrega moža Božička, ki je pridnim tabornikom izročil skromna darila.

»Malo starejši« - grče, so se podali na nočni orientacijski pohod proti sv. Morhorju. Zbor je bil pri cerkvi, kjer so uživali ob lepi nočni panorami v jasnem zimskem večeru. Pot so nadaljevali proti vasi Pogled in se nato dobili v taborniški hišici v Zalogu, kjer so pripravili zabavni večer ob toplem kamini, kot se za praznovanje spodobi.

Zadnji teden v mesecu januarju so organizirali družabni večer na snegu. Zvečer so se zbrali na smučišču v Kandaršah. Povabljeni so bili tudi starši mladih tabornikov. V soju žarometov so se preizkusili v smučanju, sankanju in ostalih zimskih športnih. Ob koncu so podelili diplome in praktične nagrade najboljšim, namljšim in najstarejšim udeležencem. Večer so zaključili z željo, da se naslednje leto zopet srečajo na istem mestu in k sodelovanju povabijo še tabornike bližnjih rodov in sorodna društva v domačem kraju.

Februarja so se odpravili na zimovanje na Pohorje. Pohorski gozdovi so nekoč sloveli po oglarjih, škrtatih, babah grbah, danes pa slovijo po urejenih smučiščih, ki s snežnimi topovi zagotavljajo snežno odejo tudi v zimah

brez snega. Prav zato in tudi zaradi tradicije taborniki » ROD MORAVŠKE DOLINE« že celih 17 let hodijo na ta prelep konec naše deželice in preživijo pet nepozabnih dni na zimovanju. Letos se ga je udeležilo 67 članov.

Zadnji dan so izpeljali tekmovanje v veleslalomu za novopečene smučarje, ki so uspešno opravili smučarski tečaj in tudi za vso ostalo mladino. Najboljši so dobili nagrade, ostali pa zagotovilo, da se bodo drugo leto lahko ponovno na Pohorju pomerili s svojimi nasprotniki in morda postali najboljši. Lepo vreme, dober sneg za smuko, poslušni in ubogljivi taborniki ter dobra družba, so pripomogli, da so tudi letos uspešno

izpeljali del njihovega načrtanega letnega programa.

Letni občni zbor društva so pripravili meseca marca. Letos so bile na vrsti volitve novih članov upravnega odbora. Vodje družin MČ in GG in PP so se odločili, da se zaradi dolgega dnevnega reda in volitev, letos na občnem zboru ne bodo podeljevali veččin za osvojena znanja in verjetno je bil to vzrok za majhno udeležbo mladih tabornikov. Ob zakuski so kramljali še dolgo v večer in delali načrte, kako bodo realizirali zastavljene cilje, najprej vseslovenska akcija »Naša dežela, lepa in čista« in spomladanski izlet.

Milena S.

Tekmovanje v žemarjenju

Predzadnjo aprilsko nedeljo je bil dan sončen in kot nalašč za tekmovanje v žemarjenju. Zbrali smo se pri silosih. Jamarji so pripravili dve progi, ki sta merili 45 m in sta bili sestavljeni iz dveh odsekov. Med njima se je bilo potrebno prepeti na drugo vrvi.

Najprej so se v žemarjenju na 45m pomerili moški. Medtem je učiteljica Maja Gerčar pridno pomagala pri kuhanju golaža. Ko so moški končali s predtekmovanjem, so se pomerile še ženske. Med njimi je bila tudi naša učiteljica nemščine, Martina Lorber. Ko so ženske zaključile s tekmovanjem, je Aleš Stražar, vodja tekmovanja, pokazal kako deluje motorni vitel, s katerim se

lahko vzpenja po vrvi. Aleš in župan občine Domžale Toni Dragar sta se pripela na motorni vitel in počasi ju je vleklo navzgor. Komentator se je veliko šalil na račun tekmovalcev in tako zabaval gledalce. Pred finalnimi obračuni smo se pomerili še mlajši tekmovalci na 10 metrov dolgi progi. Medtem, ko smo tekmovali, je bil golaž kuhan in starši so že jedli. Sledil je zanimiv boj za prva mesta.

Naša COMENIUS skupina raziskovalcev kraških jam se je odlično odrezala. Čeprav smo se žemarjenja naučili šele pred kratkim, je Blaž Lavrič dosegel 1. mesto med dečki, Katja Vavpetič 1. mesto med deklicami, naša učiteljica

Martina Lorber pa 2. mesto med ženskami.

Matija Šmuc

Uspešni moravški športniki in športnice

ŽIVA KOŠAK – tenis

Tenis uvrščajo, tako kot smučarske skoke in umetnostno drsanje (da omenim le v Sloveniji bolj razvite športe), med eksotične športe – vendar mu, v primerjavi z drugimi delajo krivico. Med tem, ko v smučarskih skokih nastopa v svetovnih tekmovanjih le okoli 15 držav in to le iz Evrope in Azije, v umetnostnem drsanju, je držav sicer več in z več celin, pa velja za tenis prav nasprotno: doma je prav na vseh celinah in velja, kljub svoji eksotičnosti, za enega bolj množičnih športov. Medtem, ko so smučarski skoki in umetnostno drsanje mogoči le za mlade in nato profesionalce in še to le največ do 40 leta starosti, je tenis šport za vse življenje, in prav starejši se z njim ukvarjajo množično. V Ljubljani sta bila še minulo sezono aktivna, nastopala sta na turnirjih, dva igralca: Albaneže in Žižek, ki sta stara že krepko čez 90 let. Eksotičnost so tenisu pripisovali le zato, ker so ga v začetku minulega stoletja igrali le najpremožnejši sloji, precej tako pa je veljalo tudi do osamosvojitve Slovenije. Danes to ne velja več, teniška igrišča pa so kar lep čas že tudi v Moravčah. In zanimivo: so na treh lokacijah: v Moravčah, Češnjicah in Mošeniku, postavili pa so jih zasebniki sami, brez prispevkov občine ali podjetij.

Najmlajše igrišče je v Mošeniku in na njem se izpopolnjuje Živa Košak, verjetno ena najbolj uspešnih moravških športnic in športnikov. Živa je resnično

prava, vsestransko pripravljena športnica. Vadi vsak dan in se zaveda, da brez prizadevne vadbe, športnega načina življenja in vsestranske pripravljenosti, ob še tako razkošnem talentu, ni uspeha. Zadnja leta osnovne šole je nastopala za osnovno šolo Moravče tudi v atletiki in krosu in zmagovala na šolskih tekmovanjih domžalske regije.

Točkovanje v tenisu je dokaj zapleteno in sicer: Živa je trenutno v Sloveniji med 75 tekmovalkami svoje starosti na 12. mestu, istočasno pa je, v tej isti starostni kategoriji najbolje uvrščena Slovenka na evropski rang lestvici in sicer na 85. mestu.

Trenutno je še v starostni kategoriji do 16 let, vendar redno nastopa že tudi med članicami na turnirjih ETF po vsej Evropi in se bori za uvrstitev na svetovno lestvico, kar pomeni udeležbo na turnirjih WTA (svetovne teniške federacije).

Kljub temu, da je njena aktivnost že skoraj profesionalna, redno opravlja vse obveznosti na evropski šoli v Ljubljani, kjer končuje prvi letnik.

Na treninge, dokaj pa tudi na tekme, jo vozijo izključno starši, na svoje stroške. Občine Moravče še nikoli niso zaprosili za finančno pomoč, ker se zavedajo, da se taki dosežki v Sloveniji sofinancirajo le v okviru Teniške zveze Slovenije – če si seveda dovolj dober.

Tega se še posebej zaveda njen oče Bojan, ki je imel to srečo, da je tudi

njegov oče imel enak pristop do športa. Bojan je bil alpski smučar in se je uvrstil v jugoslovansko mladinsko reprezentanco za priprave za nastop na olimpijskih igrah v Sarajevu. Na samih olimpijskih igrah ta mladinska reprezentanca seveda ni nastopila, a Bojan je še danes (upravičeno) ponosen, da je bil med kandidati za nastop na njih.

Danes je na taki, morda pa še bolj uspešni športni poti njegova hči Živa.

J. V.

Preporod moravškega nogometa?

Morda je o tem še preuranjeno govoriti, toda uspešnost moravških nogometišev kot celote, vseh ekip, se je v aprilu in maju krepko popravila. Ali gre za nov pristop do dela, ali za to, »da se jim je odprlo«, kakorkoli pa že, ne gre za slučaj, saj so v tem času odigrali skoraj po 5 tekem vsaka ekipa. Kljub temu, ali pa prav zato, ni odveč da vseeno opozorimo, da je na treningih nekaterih ekip prisotnih včasih premalo igralcev. Talent je premalo, najpomembnejša za uspeh je disciplinirana, redna vadba. In upajmo, da so ti pomladanski dosežki moravških nogometišev res sad takega pristopa, vsaj igrskega jedra posameznih ekip.

Pa pogledajmo po posameznih ekipah:

ČLANI so sicer še vedno na zadnjem mestu v svoji ligi, vendar so z eno zmago v zadnjih 4 tekmah zmanjšali razliko do predzadnje ekipe, Dragomerja, na dve točki. Če smo še pred mesecem pisali, da ekipa nima strelca, nas je v teh štirih tekmah demantiral Jože DRČAR, ki je dosegel v 4 tekmah 4 gole. Jože je v jesenskem delu igral le na polovici tekem, dosegel pa je en zadetek.

MLADINCI, skupna ekipa z nogometiši iz Doba, je še izboljšala svoj položaj. Po jesenskem delu tekmovanja si je delila prvo mesto, v zadnjih 6 tekmah pa je dosegla 6 zmag, najpomembnejša pa je bila zmaga s senzacionalnim rezultatom 8:0 nad neposrednim konkurentom Livarjem iz Ivančne gorice. Izjemni so tudi strelci: Marjan KOS je v zadnjih 6 tekmah dosegel 5 golov, Danijel ZUPANČIČ pa kar 8! Marjan je na listi strelcev še vedno na 3. mestu z 28 zadetki v 20 tekmah (!), Danijel pa je na 8. mestu s 14 zadetki.

KADETI, pravtako skupna ekipa z nogometiši iz Doba so morda spomladi edini malce razočarali. V zadnjih 4 tekmah so dosegli le 4 točke, to pa je pomenilo, da so z dotodaj 3. mesta padli po lestvici na 6. mesto (med 14 ekipami). Pač pa se je spomladi prebudil kot strelec Matej VIDERGAR, ki je od 8 zadetkov, kolikor jih je dosegla ekipa na teh 4 tekmah, sam dosegel

4 in je sedaj s skupno 14 goli na 10. mestu med strelci v ligi.

STAREJŠI DEČKI so se s predzadnjega 11. mesta jeseni povzpeli z dvema zmagama kar na 8. mesto na lestvici. Če bodo tako nadaljevali, imajo lepe možnosti da to mesto obdržijo do konca tekmovanja. Zadnjih 5 ekip je namreč izjemno izenačenih in vsaka izgubljen točka jih lahko stane izgube najmanj enega mesta. In še nekaj: prebudili so se strelci ekipe tako, da so favorizirano ekipo iz Medvod, resda na domačem igrišču, premagali kar z 9:0. Tako so Matej MAL s sedmimi goli, Nejc MA TEČKO in Jan SLANA pa s po 6 zadetki med najboljšimi strelci lige.

MLAJŠI DEČKI so resda še vedno na predzadnjem mestu, a z bistveno boljšim pristopom in dosežki, kot jeseni. Če so jeseni zmagali le enkrat, so spomladi doslej že štirikrat in to z zavirljivo razliko v golih 23:17. Imajo pa tudi možnosti, da prehitijo šestouvrščeno Jevnico, saj imajo kar 4 manj

odigrane tekme.

CICIBANI U-10 so sicer še vedno krepko na zadnjem mestu, a napredujejo. Jeseni niso osvojili nobene točke, spomladi so že eno; jeseni so dosegli le 2 zadetka, spomladi že 8! Resda so prvo spomladansko tekmo doma z Domžalami izgubili kar s 16:1, vendar niso obupali. Tako so že na naslednji tekmi (čez 14 dni), preporojeni, dosegli kar 5 zadetkov.

CICIBANI U-8 so, upamo da le začasno, izgubili prvo mesto v svoji tekmovni skupini. V neposrednem dvoboju so jih namreč premagali vodilni Črnučani. Tako so Moravčani trenutno na drugem mestu, a daleč daleč pred tretjeuvrščeno Jevnico.

Tekmovanja v vseh skupinah so ravno v polnem teku. Upamo, da bodo moravški nogometiši svoje položaje le še izboljšali, s še bolj redno in zagnano vadbo. Tako uspehi ne izostanejo.

Janez VIRK

Športno rekreativni center – utopija ali realna želja?

K pisanju tega članka me je vzpodbudilo že klišejsko vprašanje o športu v Moravčah. Če bi se omejili samo na klubski šport, bi o njem z lahkoto govorili, kot o moški domeni, saj je ženski del populacije na tem področju na žalost izvzet. Po mojem mnenju ne gre za to, da se ženske, dekleta ne bile pripravljene udeleževati na tem področju, temveč za to, da te možnosti ni izbira torej ni velika, v Moravčah pa imamo veliko podmladka, s še več energije, ki jo je treba usmeriti v nekaj koristnega (in se ne raje znašati nad javno lastnino!). Pri tem nimam v mislih samo ukvarjanje s športom, temveč na splošno aktivno preživljanje prostega časa (delavnice, tečajji...). Dejansko pa je velikokrat tako, da se prosti čas, ki ga imamo, porablja za romanje od televizije do računalnika, od bara do bara. Počitek in sprostitev seveda ne škodi, problem je če postanemo pasivni. Konec koncev pa naše preživljanje prostega časa ni od zunaj determinirano, odvisno je tudi od nas samih, samoangažiranja in samoiniciativnosti, vendar je treba priznati, da je mnogo lažje (in ceneje), če imaš možnosti za razvoj v domačem kraju.

Moravčani se za zdaj po svoje znajdemo ...sprehod do Limbarske gore, tek okoli Gradiškega jezera, kolesarjenje do Sv. Miklavža, to je hkrati prijetno in koristno, a je vse sezonskega značaja. Moravče in Moravčani zato potrebujemo nek športno-rekreativni center, ki bi imel hkrati izobraževalno in socialno funkcijo, da si okrepimo telo in duha in »napolnimo baterije« tudi izven sezone. Zaenkrat... v naravo!

Maja Hren

Osteoporoza nas ne sme presenetiti

Hitrost, s katero se gibljemo skozi življenje, postaja vse večja, tako ostaja vse manj časa za skrb za zdravje. Posledica vsakodnevne naglice so razne bolezni, ki jih povezujemo s stresom ter načinom življenja, ki vključuje premalo gibanja, nezdravo in neredno prehrano, slabe navade in razvade ter pomanjkanje časa za razmislek o prihodnosti.

Vse pogosteje se dogaja, da se takega načina življenja zavemo šele, ko nastopijo težave oziroma ko se pojavi bolezen in prav osteoporoza je ena tistih bolezni, ki se prikrade potihoma in udari nenadno. Posledice so lahko usodne-zlomi, ki nastanejo že ob manjših obremenitvah ali padcih.

Osteoporoza ne boli in jo velikokrat odkrijemo šele, ko pride do prvega zloma. Ko pa se začneta lomiti, se pojavijo bolečine. Boli vsak zlom, bolečina in težave so lahko dolgotrajne. Kakovost življenja se močno poslabša. Osteoporotični zlomi običajno prizadevajo hrbtenico, zapestje in kolk.

Kdo lahko zboli za osteoporozo?

Osteoporoza večinoma prizadene ženske, vendar pa zanjo zbolijo tudi moški.

Močni dejavniki tveganja za sum na osteoporozo so: zlomi ob majhni poškodbi po 45. letu, zlomi zaradi osteoporoze v družini, dednost, zgodnja menopavza, nekatera zdravila.

Hitreje zbolijo vitke ženske, lažje od

60 kilogramov.

Tveganje za osteoporozo se povečuje s starostjo.

Kosti so poroznejše, če nam primanjkuje kalcija in vitamina D.

Prej zbolijo tisti, ki se premalo gibljejo.

Razvoj osteoporoze pospešujejo škodljive razvade kot so kajenje in prekomerno uživanje alkoholnih pijač.

Kako odkrijemo osteoporozo?

Osteoporozo lahko pravočasno ugotovimo z merjenjem mineralne kostne gostote. Osnovna preiskava je z aparatom DXA, ki deluje na osnovi rentgenskih žarkov. Tudi z ultrazvokom lahko merimo kostno gostoto. Rezultati teh meritev lahko izključijo osteoporozo. Na njihovi osnovi pa ni mogoče zanesljivo postaviti diagnoze, se odločiti za zdravljenje in ga ustrezno spremljati. Na merjenje kostne gostote bi morali vsi, ki so pri sebi zasledili enega od naštetih dejavnikov tveganja.

Zakaj osteoporozo zdravimo?

Z zdravili želimo preprečiti zlome.

Poznamo vrsto zdravil, s katerimi upočasnimo napredovanje bolezni in izboljšamo kvaliteto preostale kosti. Zdravljenje zahteva dobro sodelovanje zdravnika in bolnika.

Kaj lahko storimo sami?

Krivec za bolezen pa smo tudi sami. Z več skrbmi za zdravje, ko so naše kosti še zdrave, bi lahko prve znake bolezni premaknili v pozno starost ali jih celo preprečili.

Redna telesna vadba, uživanje dovolj velikih količin kalcija, zadosten vnos vitamina D in zdrav življenjski slog so temeljni pogoji za preprečevanje osteoporoze in njenih posledic - zlomov.

Za uspeh v »boju« z osteoporozo naj velja, da ni nikoli prezgodaj, pa tudi nikoli prepozno začeti z upoštevanjem temeljnih načel preprečevanja.

Duša Hlade Zore, dr. med.

Zveza društev bolnikov z osteoporozo Slovenije
Potrčeva 16, 1000 Ljubljana

V OOSD Moravče se zavzemamo za plodno delo občinskega sveta, občinske uprave in podpiramo župana Martina Rebolja, ki s svojo koalicijo dela v dobro prav vseh občanov, javno, z informacijami dostopnimi vsem, zakonito in učinkovito. Tak način dela občani pričakujejo, ker le tako lahko občina dobro in stalno napreduje. Tak način pa terja predanost delu tako svetnikov, ki so jih občani zato izvolili, in občinske uprave, ki je za to plačana. Tukaj ni dileme. V primeru, ko pride do nejasnih problemov, jih mora rešiti stroka. Ne velja podtikanje, izsiljevanje, natolcevanje, izmišljevanje. Je pač potrebno počakati stroko. Vse drugo je brezplodno. Je samo jemanje časa in energije pri reševanju pomembnih občinskih zadev. Ali opozicijske stranke s svojim »skakanjem« mislijo, da občani ne vidijo, da koalicija dobro dela, kljub njihovem stalnemu nasprotovanju?! Kaj mislite, občani, na eno od opozicijskih cvetk: Opozicija zahteva, da bi se vrtci podražili 16%, kljub usklajenim 8%. Zakaj? Zato, da bi ogrozila starše, ali nasprotovala koaliciji, ali

**SOCIALNI
DEMOKRATI**

oboje?! Priprave za gradnjo doma starejših občanov tečejo, komunalna infrastruktura se gradi, rezultati o novi pitni vodi dobro kažejo. To so samo najvidnejši rezultati. Urejuje pa se mnogo zadev, ki so drobne, a skupaj tvorijo našo občino, boljše življenje našega vsakdana. Zato tudi ne moremo odstopiti, ali pustiti, da nam vzamejo niti koščka naše zemlje. Res je, da se opozicija zelo trudi nasprotovati, tako da so ti rezultati doseženi brez njihove podpore, brez podpore večine njih.

Vsem občankam in občanom čestitam ob dnevu državnosti!

OOSD Moravče

Dogajanje v občini Moravče spet polni časopisne strani. Vendar pa si med seboj močno nasprotujejo zadnji časopisni članki v časopisu Dnevnik in Delo o dogajanju v občini Moravče ter nekatera pisma, ki krožijo po elektronski pošti. To verjetno kaže, da je s sedanjim vodenjem občine nekaj hudo narobe.

Ustavno sodišče mora presojati ali je kršena ustavna pravica občanov, ker občinski odlok v enem členu odloka opredeljuje rimokatoliški cerkveni obred, pa čeprav govori predvsem o tem, da naj se obred pokopa izpelje skladno z veljavno zakonodajo. Župan trdi, da je zato odlok proti ustaven. Ali pa želi župan, z odstranitvijo tega člena odloka, ugoditi dolgoletni želji nekaterih občanov, da se ukine pogrebni spreved v cerkev in pokojnikovo slovo v cerkvi? Da pa je ironija še večja, župan za svojo trditvev, da je odlok proti ustaven, zahteva mnenje svetnikov kar po korespondenčni seji.

Direktorico občinske uprave Mojco Stoschitzky, univ.dipl.prav., je odpustil iz krivdnih razlogov. Pripravila naj bi za občino škodljivo pogodbo za nakup trgovine Tuš, čeprav je v pogajanjih nastopal in odločal izključno župan in po vsej verjetnosti je pod njegovo taktirko nastala tudi vsebina pogodbe. V časopisu Dnevnik lahko vedno

N.Si
Nova Slovenija
Krščanska ljudska stranka

znova preberemo izkrivljene resnice ali polpre-snice o tem, kako je direktorica na bolniški in župan ne ve, zakaj ne pride v službo. Župan celo navaja, da direktorica izvaja nad delavci mobing, to je nasilje na delovnem mestu, ki se ga pa sam tako rad poslužuje, kar je v svojem pismo svetnikom navedla direktorica občinske uprave.

V časopisih tudi beremo kako ponovno občina toži KZ Cerklje, po drugi strani pa občinski svet informira kako želi poravnavo z zadrugo.

Veliko je tudi govora o odvozu navoženega materiala pod Goričico, pa vendar ne svetniki in ne občani nismo seznanjeni o rezultatih analiz navoženega materiala, ampak se samo govori, da je verjetno radioaktiven, da ga bo potrebno odpeljati.

Zakaj se tako manipulira javnost z neresničnimi informacijami in se vnaša razdor med ljudi? Je morda v ozadju še kaj večjega, ki bo stalo tudi veliko davkoplačevalskega denarja? Lahko se le sprašujemo, saj župan noče sklicati izredne seje občinskega sveta, na kateri bi pojasnil svoje dvomljive posle in predvsem nerazumne odločitve.

OO N.Si Moravče

Liberalna demokracija Slovenije doživlja nov zagon začet na temeljih nekdanj najmočnejše slovenske politične stranke. Ostaja nam staro dobro ime, odgovorne funkcije pa prevzemajo novi in sveži ljudje. Spreminjajo se tudi odnosi med lokalnimi odbori, ki sedaj bolj tesno sodelujejo, se dogovarjajo, si pomagajo ter tako krepijo stranko na regionalni in celotni nacionalni ravni. Velik pomen ima tudi pogosto komuniciranje z vodstvom stranke, ter njenimi organi. Zelo pomemben je pretok informacij po vertikalni in horizontalni liniji. Pomembne so E-novice, ki omogočajo lažji pretok informacij med članstvom in direktno povezavo z vodstvom stranke.

Zaradi uspešnega nastopanja na letošnjih parlamentarnih volitvah je bil formiran osrednjeslovenski pokrajinski odbor, ki ga sestavljajo občinski odbori Dol pri Ljubljani, Domžale, Komenda, Kamnik, Mengeš, Medvode, Moravče, Litija, Lukovica, Trzin, Šmartno pri Litiji in Vodice. Za predsednika smo izvolili Petra Gubanca, sekretar pa je Marjan Mlakar iz Medvod. Ustanovitvenega sestanka se je udeležila tudi predsednica stranke Katarina Kresal, ki nas je seznanila z aktualnimi dogajanjimi v stranki in državi. Vsi občinski odbori bomo aktivno sodelovali pri volitvah z lastnimi ali skupnimi kandidati. Tudi naš občinski odbor bo aktivno

sodeloval pri promociji naše kandidatke v našem volilnem okraju, ob tej priliki nas bo obiskala tudi naša predsednica Katarina Kresal. Skupna ugotovitev je bila, da je čas za spremembe, da je potrebno situacijo v državi spremeniti. Vidimo, da država izgublja oblast nad lastnimi

institucijami, skratka je zelo slabo upravljana. Smo pred stavkovnim valom v sodstvu, šolstvu in drugo. Službe zapuščajo policisti in vojaki. Veliko je tudi nezadovoljstva med delavci v proizvodnji, ki delajo za mizerne plače, s katerimi ne morejo dostojno preživljati svojih družin. Politično nastavljeni kadri pa že tako težak položaj v podjetjih, zaradi svoje nesposobnosti, še poslabšujejo v škodo delavcev.

Da država ni sposobna opravljati svoje funkcije, je razvidno iz nespoštovanja lastnih sodnih odločb, ki jih ne spoštujejo niti državni upravni organi sami, posledica tega pa so gladovne stavke nemočnih državljanov. Zato je skrajni čas, da krmilo države prevzamejo novi kadri, ki bodo imeli več posluha za nepriviligirane državljane.

OO LDS Moravče

12. maja 2008 je minilo 20 let, ko je bila v Ljubljani, v prepolni Unionski dvorani, na javni tribuni ustanovljena Slovenska kmečka zveza, prva demokratična politična stranka po drugi svetovni vojni. Ob tem jubileju je bila izdana knjiga z naslovom Slovenska kmečka zveza ob 20. obletnici avtorja Aleša Primca. Osrednja slovesnost je potekala v Unionski dvorani.

OO SLS Moravče ponovno po tej poti sprašuje župana, kako daleč je gradnja doma za ostarele. Koncesija je bila že podeljena in v OO SLS Moravče smo to novico z veseljem pozdravili. Moramo pa demantirati pisanje SDS g. Romana Cerarja, da je pobuda za gradnjo prišla z njegove strani. Iz vseh zbranih dokumentov izhaja, da je tako pobudo dal prvi g. Franc Rotar. OO SLS se je za graditev doma zavzemala vseskozi, bodisi za gradnjo s strani občine ali s strani Karitasa, ali kar obeh. V Moravčah dom za ostarele, ali dnevno varstvo starejših, več kot potrebujemo. Ker pa je župan vseskozi zatrjeval, da bo dom zgrajen takoj, ko bo on župan, ugovarjamo, da se to do danes še ni zgodilo, je pa preteklo kar nekaj let. Kdo pa je sedaj krivec za še ne začeto gradnjo? V zadnjem času smo lahko v časopisu Dnevnik brali članke, ki pa ne odražajo povsem dejanskega stanja. Gre predvsem za vprašanje, kakšna pogodba je bila sklenjena med trgovino TUŠ in občino in kdo je take pogodbe od vsega začetka pripravljal. Iz prispevkov na-

mreč izhaja, da Občina Moravče z navedeno pogodbo ni kupila celotne trgovine TUŠ? Dežurni krivec naj bi bila direktorica občine

SLS

Slovenska ljudska stranka

ga. Mojca Stoschitzky, kateri je župan izdal izredno odpoved delovnega razmerja. Vsak, ki se le malo spozna, ve, da je sklepanje takih pogodb dolgotrajni postopek. Pri tem pa ni spregledati, da je župan v časopisu Dnevnik pojasnjeval, da je občina že v letu 2001 natančno vedela, da je bil bife v njeni lasti, torej bi na tako dejstvo bil dolžan opozoriti bivšo direktorico, ko je le ta zbirala vse dokumente za sestavo dokončne pogodbe. Župan s svojim podpisom na pogodbi odgovarja za pravilnost pogodbe in je z občinskim premoženjem dolžan ravnati kot skrben gospodar in to ne samo v tem primeru. Ker pa še ni dokončno znano, kdo je resnični lastnik Lea bara, ali občina ali g. Levičnik, najemno pogodbo s trgovino TUŠ pa je imel sklenjeno g. Pustotnik, smo se izključno zato svetniki SLS, NSi in neodvisni svetnik odločili za sklic izredne seje. Potrebno je, da skupaj ugotovimo, kaj je res in kaj ne!

OO SLS MORAVČE

Pisma bralcev

Pisem bralcev ne lektoriramo! (uredništvo)

Ustanovljen Občinski odbor ZARES-nova politika Moravče

25. aprila 2008 je bil na drugem zboru članov OO ZARES-nova politika Moravče tudi formalno ustanovljen občinski odbor. Za predsednika so člani izvolili g. Cerar Mirana, za sekretarja pa je bil izvoljen g. Aleš Rožanec.

Ker je bila stranka ustanovljena v oktobru 2007 in pomeni novost na slovenskem političnem prostoru, predvsem v njeni drugačnosti od ostalih političnih strank, je prav, da predstavimo njene glavne značilnosti: **Zakaj nam gre?** Vodijo nas vrednote odprte družbe, to je družbe, ki jo označujejo svoboda posameznika, predvsem svoboda, da si izbere svoje lastno »poslanstvo«. Vsakomur mora biti zagotovljena enaka možnost do pridobitve izobrazbe in s tem možnost, da svojo svobodo tudi udejani. Enakost vseh ljudi, ne glede na osebne okoliščine. Odprtost do tistih, ki potrebujejo pomoč in spodbudo.

Smo za trajnostni razvoj, ki temelji na medgeneracijski solidarnosti, predvsem v pomenu, da sedanje generacije ne smejo prepustiti sveta v slabšem stanju, kot so ga podedovali od preteklih generacij. Zato smo za racionalno rabo naravnih virov in za gospodarski razvoj, ki zmanjšuje porabo energije. **Proti čemu se borimo?** Proti politiki, ki je samozadostna in ne potrebuje niti novih akterjev, niti preverjanja od zunaj. Smo proti politiki, ki deluje zgolj na piaru od enega do drugega dogodka in ji gre le za učinke v javnem mnenju, motivirajo jih le volilni rezultati, zaradi svoje brez idejnosti pa mobilizirajo svoje privržence z izrabo konfliktov iz preteklosti. Smo proti politiki, ki deli ljudi na naše in vaše, na zaveznike in sovražnike.

Kako delujemo? Najprej smo odprti do različnih mnenj v stranki. Odpiramo tudi možnost soustvarjanja naših projektov in programov nečlanom, predvsem strokovnjakom na posameznih področjih. Velik pomen dajemo dialogu in sodelovanju z nevladnimi organizacijami. Vzpostaviti želimo model, v katerem politika moderira, ne pa dirigira družbeno dogajanje. Iščemo nove odgovore na stara vprašanja, ki pomembno vplivajo na našo prihodnost. Zavezani smo svojim vre-

dnotam in programu, volilni rezultat je pomemben, ni pa edini cilj našega delovanja. Naše vrednote in naš program so ob enem naša medsebojna zaveza in pogodba z volivci.

Vabimo vse, ki se ste se prepoznali z našimi vrednotami in programom, da se nam pridružite in skupaj spreminjamo svet na boljše.

Miran Cerar, predsednik OO ZARES-nova politika Moravče

Dom počitka dolg Moravški dolini

Ob prebiranju Moravških novic mi velikokrat postane težko pri srcu in kar srh me spreletava, kako si nekateri dovolijo delati samovoljno, ne da bi pomislili, kaj le-ta prinese kraju. Ob vsem tem pa mi spomin seže daleč v preteklost na pripovedke starega očeta in od takrat pa do danes se prav veliko ni spremenilo. Moji spomini segajo še v čas pred drugo svetovno vojno, kako je bilo v mojih otroških letih. Rad bi dejal, da je bil takrat večji del prebivalstva kmečki, zato ni bilo problemov z oskrbo starejših prebivalcev, razen z »brezdomci«, t.i. »berači«.

Tudi takratne male občine so imele nalogo, da so reševale probleme tistega časa. Spominjam se, da smo imeli v oskrbi neko teto, katera je bila pri hiši tri tedne in pazila na nas otroke. Z bratom je nisva bila prav nič vesela, saj je bila zelo stroga in če je nisva ubogala, sva jo slabo odnesla.

V Češnjicah pri Moravčah je bil že pred drugo svetovno vojno dom ostarelih, t.i. hiralnica. Za tisti čas je to pomenilo, da je bila Moravska dolina korak naprej pred drugimi. Če ta dom ne bi bil požgan, bi verjetno še danes služil svojemu namenu. Hiralnice ni več, ta dolg pa še po več kot šestdeset letih ni poravnan.

Ob novi ustanovitvi občine Moravče sem v prvem mandatu kot svetnik SLS-a podal predlog, da bi občina začela z aktivnostjo pridobivanja gradbene parcele za dom počitka. Na moje presenečenje je takratna večina imela drugačne interese. V drugem mandatu sem kot član koalicije SLS-a, SKD-a in SDS-a še enkrat podal predlog. Prav to koalicijo je to bolj zanimalo, a je ostalo

le pri besedah.

Zakaj to pojasnilo? Zato, da bodo občani seznanjeni, da smo nekateri že ob nastanku nove občine vedeli, da je ta objekt prepotreben in da bi bil ponos našemu kraju. V članku OO. SDS Moravče v zadnji številki Novic iz Moravske doline, se prav člani te stranke hvalijo, kako je ta ideja zrasla v njihovem odboru. Kot nekdanjemu svetniku občinskega sveta občine Moravče mi je zelo dobro poznano delovanje občinskega sveta v preteklosti. Lahko rečem, da se nekateri svetniki (med njimi tudi iz vrst SDS) niso ravno zavzemali za izgradnjo doma starejših občanov. Na žalost v preteklosti ni bilo enotne politične volje, da bi se ta prepotreben objekt za kraj zgradil. Morda se bo to uresničilo sedaj, vendar za kakšno ceno? Kdo bo plačal to ceno? Ali bodo naši občani, uporabniki doma in davkoplačevalci res zmogli plačati to ceno, ki bo verjetno zelo visoka zaradi slabih odločitev politike.

Franc Rotar, Ples

Državni praznik, dan upora proti okupatorju je na nedeljo, moravska godba pa se le smeji, nastop na proslavi v Češnjicah ji ne diši.

Organizator ZB za vrednote NOB poprosi lukoviško godbo, da se proslave udeleži in ta rada reši ga skrbi.

Jože Kveder

Smučarski skoki – nogomet - kaj je res

V aprilski številki Moravških novic so kar trije prispevki, ki polemizirajo z mojim člankom iz marčevske številke, v katerem sem opozoril na nekorektnost politične stranke OONSi in občinskega svetnika g. Franca Capudra. Omenjeni namreč ne privoščijo, da se nogometšem v Moravčah zagotovi pogoje za vadbo, pač pa naj bi še več denarja bilo potrebno nameniti smučarskim skakalcem. Najbolj jih je zmotilo, ko sem zapisal, da nogometiši nimajo niti enega svojega igrišča, pa jih je najmanj 150 oziroma 8 ekip, 8 skakalcev pa ima 6 skakalnic.

Predsednik SSK Termit g. Tadej Jemec je v svojem Pismu bralcev v aprilski številki MN zapisal:

» V resnici pa gre za dva objekta, enega z umetno maso in enega brez nje. Vsak objekt ima tri naletne steze za različne kategorije. Ker je skakalni šport organiziran v sedmih kategorijah, pomeni, da imamo v Moravčah primerne objekte le za tekmovalce do 9. leta starosti. Tako pred nami ostaja naloga, da zgradimo večjo skakalnico in omogočimo vadbo v domačem kraju tudi starejšim otrokom, ki so prikrajšani...«.

Nato pa je bralce MN še pozval, da kdor ne verjame podatkom, ki jih o tem navaja on, naj si ogleda spletno stran: www.sloski.si.

Jaz sem podatke, ki sem jih navajal črpal iz uradnih podatkov občine Moravče, po navodilu g. Jemca pa sem moje podatke (o smučarskih skokih) preveril še na internetni strani Smučarske zveze Slovenije.

Resnica o moravških skakalcih in skakalnicah (o nogometatih so navedeni podatki še vedno neosporavani) je po www.sloski.si, to pa so uradni podatki Smučarske zveze Slovenije, naslednja:

Najprej nekaj uradnih podatkov iz www.sloski.si o smučarskih skokih nasploh:

- V Sloveniji je 26 smučarskoskakalnih društev s skupno 411 registriranimi tekmovalci. Največ tekmovalcev ima SSK Triglav iz Kranja, 65, Moravče so med najmanj številčnimi z 8 prijavljenimi tekmovalci.

- Vsi tekmovalci so v 11 starostnih kategorijah (predsednik SSK Termit g. Tadej Jemec tega ne ve in piše, da je starostnih kategorij sedem).

- **Uradni »SEZNAM IZDANIH CERTIFIKATOV ZA SKAKALNICE V SLOVENIJI«** navaja točno 100 skakalnic v Sloveniji, ki imajo dovoljenje za tekmovanja (in seveda tudi za treninge) za obdobje od 1.1.2005 do 1.1.2010. **Največ skakalnic v Sloveniji ima SSK Termit Moravče in sicer 8 (osem) skakalnic: 58 m, 43 m, 35 m, 24 m, 22 m, 16 m, 15 m in 10 m.** Drugo mesto, daleč zadaj, s po 5 skakalnicami si delijo SSK Ilirija Mostec, SSK Dolomiti Gunclje, Kranj, Žiri, Račna in Tržič.

- **Uradni Pravilnik o velikosti skakalnic za uradne tekme in državno prvenstvo** navaja, da mora biti skakalnica za državno prvenstvo dečkov do 15 let najmanj 42 m, do 9 let pa največ 15 m.

- Smučarska zveza Slovenije navaja **uradne rezultate naslednjih tekmovanj:** v poletju 2007 so bile tekme tekmovanja Alpe Adria, in pokala Cocta, v zimi

2007/08 pa pokala Cocta.

Na vseh navedenih tekmovanjih so nastopili le 3 tekmovalci iz Moravč: Martin CAPUDER, Lovro KOS in David KOROŠEC.

SSK Moravče ima pri Smučarski zvezi Slovenije registriranih 8 skakalcev. V zimski sezoni l.2008 so nastopali redno le naštetih trije, poleg njih pa na po dveh tekmah še Luka KOS in Miha ŠLIBAR. Poleti l.2007 sta na po eni tekmi nastopila še Nejc BERGANT, ki je v poletnem tekmovanju Cocta osvojil 29 mesto (od 36 tekmovalcev) ter Jan CAPUDER, ki je osvojil v isti kategoriji zadnje mesto. Osmi prijavljeni tekmovalac, Vid CAPUDER, ni nastopil na nobeni tekmi tekmovalne sezone poletje 2007 in zima 2007/08.

- V svojem članku z naslovom »USPEŠNI MORAVŠKI SKAKALCI TUDI V PRETEKLI SEZONI« v aprilski številki MN tudi g. Franc CAPUDER navaja dosežke le 3 (treh) tekmovalcev, istih, kot sem jih navedel zgoraj.

Na osnovi zgoraj navedenih uradnih podatkov Smučarske zveze Slovenije (na dan 30. april 2008) so, na vse, kar je bilo zapisanega v MN doslej, potrebni najmanj naslednji **POPRAVKI:** Moja formula : 8 skakalcev : 6 skakalnic - ni pravilna.

PRAVILNO : 3 (največ 5) skakalcev: 8 skakalnic

Potrebni popravki iz članka predsednika SSK Termit g. Tadeja JEMCA:

- »v resnici pa gre za dva objekta, enega z umetno maso in enega brez nje. Vsak objekt ima tri naletne steze za različne kategorije.«

PRAVILNO: GRE ZA 8 SKAKALNIC RAZLIČNIH DOLŽIN !

- »Ker je skakalni šport organiziran v sedmih kategorijah...«

PRAVILNO: V ENAJSTIH STAROSTNIH KATEGORIJAH !

- »...imamo v Moravčah primerne objekte le za tekmovalce do 9. leta starosti« **PRAVILNO: ZA VSE NAŠE TEKMOVALCE !**

»Tako pred nami ostaja naloga, da zgradimo večjo skakalnico in omogočimo vadbo v domačem kraju tudi starejšim otrokom, ki so prikrajšani...«

PRAVILNO: Moravče imajo dovolj velike skakalnice za vse starostne kategorije otrok

Ob vsem navedenem pa velja zapisati še tole. Smučarski skoki so šport z nekaj specifičnostmi, ki onemogočajo množično ukvarjanje z njimi. V manjših

krajih, kot so Moravče, je možna in smiselna vadba le največ do 15 leta starosti. Kdor zdrži vaditi do takrat, se pač mora za nadaljnjo športno pot podati v večje društvo. Pa še nekaj: prebiti se mora vsaj v slovensko mladinsko reprezentanco. Tam dobi kvalitetnejše trenerje in seveda boljše pogoje. Večji del stroškov pa morajo dotlej nositi starši. Tako je bilo tudi s Primožem PETERKO.

Janez VIRK

Obvestilo o brezplačnem presejalnem merjenju mineralne kostne gostote z ultrazvokom na petnici

Zveza društev bolnikov z osteoporozo Slovenije in Društvo bolnikov z osteoporozo Ljubljana v sodelovanju z Zdravstvenim domom Domžale vabijo

v četrtek, 12. junij 2008 od 9. do 13. ure v ZD Domžale, ZDRAVSTVENA POSTAJA MORAVČE, Vegova ulica 22, Moravče

100 udeleženk na presejalno merjenje mineralne kostne gostote z ultrazvokom na petnici.

Merjenje je namenjeno ženskam starejšim od 55 let, ki si bodo mineralno kostno gostoto izmerile prvič.

Prosimo, da se prijavite v Društvu bolnikov z osteoporozo Ljubljana na telefonsko številko **01/540 19 15** in to v torek **10. junija** in v sredo **11. junija** med **9 in 12 uro.**

Prijave bomo sprejemali samo do zasedbe prostih mest.

Društvo bolnikov z osteoporozo Ljubljana
Potrčeva 16, 1000 Ljubljana

PGD PEČE vabi

Na dvodnevno zabavno prireditev:

- v soboto, 31. 5. ob 20 uri na veliko zabavo s skupino GAMSJ
- v nedeljo, 1.6. ob 14. uri na tekmovanje v vlečenju vrvi
- od 16. ure dalje pa na veselico z bogatim srečelovom in zabavo z ansamblom TONETA RUSA

Prireditvi bosta ob vsakem vremenu pod velikim šotorom na športnem igrišču v Pečah.

Vabijo peški gasilci!

PGD VELIKA VAS vabi v soboto, 31. maja 2008, na praznovanje ob 80 letnici delovanja.

Začelo se bo z vajo ob 16. uri in s prevzemom gasilske motorne črpalke.

Nadaljevalo se bo z veselico in srečelovom. Za veselo razpoloženje pa bodo igrali Mladi gadje.

Prireditev bo ob vsakem vremenu pod velikim šotorom v Veliki vasi na prostoru pri Gašperju Kokalju.

Lepo vabljeni!

ŽIGA DOSTAL

vabi na

ZAKLJUČNI KONCERT
GLASBENE ŠOLE

Kulturni dom Moravče,
četrtak, 12.6.2008, ob 20. uri

OGLAS

Mlad par najame stanovanje ali vikend, primeren za bivanje, najraje opremljeno. Cena do 300EUR s stroški vred, ali po dogovoru. Možna je pomoč.

GSM 041/925-902, ustar_milan@email.si

Kupim zazidljivo parcelo.

GSM 041/752-186

www.moravce.si

PRODNIK

JAVNO KOMUNALNO PODJETJE, PRODNIK d.o.o.

Javno komunalno podjetje ProdNIK obvešča vse uporabnike vode na območju naselij: Pogled, Serjuče, Soteska, Podstran ter Movače; Vegova ul., Tomanova pot in Detelova ul., da bo od 15.5. do 6.6.2008 v dopoldanskem času občasno motena vodooskrba zaradi vzdrževalnih del na vodovodu.

Prosimo za razumevanje.

*V naša srca si se vpisala,
čas ne bo te več izbrisal
in čeprav spokojno spiš,
z nami še naprej živiš.*

V SPOMIN

31. maja bo minilo pet let, od kar nas je zapustila naša draga

FRANCKA KOSMAČ
iz Drtije.

Hvala vsem, ki se je spominjate, stojite ob njenem grobu in ji prižigate sveče.

Njeni

*Ko pošle so ti moči,
zapri trudne si oči,
a čeprav spokojno spiš,
z nami še naprej živiš.*

V SPOMIN

Devetega maja je minilo deseto leto odkar nas je zapustil naš dragi mož, oče in brat

JAKOB RAVNIKAR
z Limbarske gore.

Hvala vsem, ki stojite ob njegovem grobu, mu prižigate sveče ter se ga spominjate!

Vsi njegovi

*Srce tvoje več ne bije,
bolečine ne trpiš,
nam pa žalost srca trga,
solza lije iz oči.
Dom je prazen in otožen,
ker te več med nami ni.*

ZAHVALA

V 87. letu starosti se je poslovil od nas dragi mož, oče in deda

STANISLAV ULČAKAR st.
iz Zaloga pri Moravčah 6.

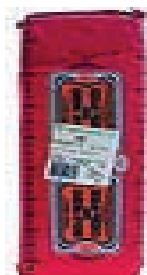
Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znanecem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče, darove za svete maše in cerkev ter vsem, ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti. Zahvala gre zdravstvenemu osebju, dr. Dežmanu, patronažni službi in negovalkam doma počitka Mengeš, PGD Moravče, gasilcem in praporščakom, gospodu župniku Viktorju Primožiču, RD Bistrica, govornikom g. Rajku Bajcu in g. Ivu Peterki, vodji sektorja Policije v Moravčah, pogrebni službi Vrbančič, pevcem in izvajalcu zaigrane žalostinke.

Vsi njegovi

Trgovine

SPINA**Mercator**

Franšizne trgovine Mercator

SIR EDAMEC
LJUBLJ. ML.
6,19 EUR/kgJOG.LAHKI
500g LJUB.ML.
0,79 EUR/kgSLAD.OTOČEC
1L LJUB.ML.
2,49 EURRADENSKA
1,5L PVC
0,52EURŠAMP.DAN NA
DAN, 250ml
1,15 EURINSEK. PIPS
300ml
2,95 EURPAPIR TOAL.
3-SLOJ. 8+2
3,15 EUR

**VSAKIH 14 DNI NOV
ASORTIMAN AKCIJSKIH IZDELKOV
» CENE POD LUPO «**

**AVTOŠOLA
LONČAR d.o.o.**

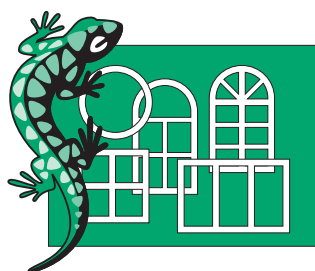
Slamnikarska 1a, 1230 Domžale
pri stanovanjskem objektu KRIZANT (bivši Toko)
oz. za kitajsko restavracijo v Domžalah

**Prijave sprejemamo na:
031/209-501**

**Tečaj CPP 16. 6. in 7. 7. 2008
Tečaj za traktoriste 16. 6. 2008**

**MIZARSTVO
AVBELJ**
izdelava-pohišva po meri

Avbelj Milan s.p.
Stegne 1, 1251 Moravče
tel.: 01/723-14-76
GSM: 041/641-446
www.mizarstvo-avbelj.si

SALAMANDER

**PVC okna,
vrata, senčila,
police**

Edvard Jerina
Ribče 10, 1281 Kresnice
GSM 041/696-433
jerina.edvard.sp@siol.net

Pinch
arketarstvo - talne obloge

Primož Bizilj s.p.

Malova ulica 1-a, 1251 Moravče
gsm 031 379 228
pinch@email.si